



SEJM  
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ  
VII kadencja  
Marszałek Senatu

**Druk nr 1799**

Warszawa, 3 października 2013 r.

Pani  
Ewa Kopacz  
Marszałek Sejmu  
Rzeczypospolitej Polskiej

Zgodnie z art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. mam zaszczyt przekazać Pani Marszałek podjętą przez Senat na 40 posiedzeniu w dniu 3 października 2013 r. uchwałę w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy

**- o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji** wraz z projektem tej ustawy.

Jednocześnie pragnę poinformować, że Senat upoważnił senatora Aleksandra Pocięja do reprezentowania Senatu w dalszych pracach nad tym projektem.

Z poważaniem

(-) Bogdan Borusewicz

**UCHWAŁA**  
**SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

z dnia 3 października 2013 r.

**w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy o zmianie ustawy o komercjalizacji  
i prywatyzacji**

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Senat wnosi do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji.

Jednocześnie upoważnia senatora Aleksandra Pocięja do reprezentowania Senatu w pracach nad projektem.

**MARSZAŁEK SENATU**

**Bogdan BORUSEWICZ**

## U S T A W A

z dnia

### **o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji**

**Art. 1.** W ustawie z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. z 2013 r. poz. 216) po art. 69e dodaje się art. 69f w brzmieniu:

„Art. 69f. 1. W latach 2014–2016 ze środków Funduszu, o którym mowa w art. 56 ust. 1 pkt 1, może być udzielona miastu stołecznemu Warszawie dotacja celowa z przeznaczeniem na dofinansowanie wypłaty odszkodowań, o których mowa w art. 215 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651, z późn. zm.<sup>1)</sup>).

2. Wysokość udzielonej dotacji w roku budżetowym nie może być wyższa niż 200.000.000 zł.”.

**Art. 2.** Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2014 r.

---

<sup>1)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 106, poz. 675, Nr 143, poz. 963, Nr 155, poz. 1043, Nr 197, poz. 1307 i Nr 200, poz. 1323, z 2011 r. Nr 64, poz. 341, Nr 106, poz. 622, Nr 115, poz. 673, Nr 129, poz. 732, Nr 130, poz. 762, Nr 135, poz. 789, Nr 163, poz. 981, Nr 187, poz. 1110 i Nr 224, poz. 1337, z 2012 r. poz. 908, 951, 1256, 1429 i 1529 oraz z 2013 r. poz. 829.

## UZASADNIENIE

Projekt nowelizacji przewiduje przeznaczenie w latach 2014–2016 ze środków Funduszu Reprywatyzacji corocznie kwoty do 200 mln złotych na finansowanie wypłaty odszkodowań, o których mowa w art. 215 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102 poz. 651, z późn. zm.).

Dekret z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m. st. Warszawy (Dz. U. Nr 50 poz. 279) znacjonalizował wszystkie nieruchomości na obszarze Warszawy. Co do zasady, zgodnie z brzmieniem dekretu, dokonywane są zwroty nieruchomości, co do których – w wyznaczonym terminie – byli właściciele złożyli wnioski o ustanowienie wieczystej dzierżawy. Ustawodawca wygasił natomiast wynikające wprost z dekretu prawo do odszkodowania w przypadku niezłożenia wniosku lub odmowy zwrotu nieruchomości i ustanowił samoistną podstawę do wypłaty odszkodowań – art. 215 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami. Do tych odszkodowań stosuje się przepisy ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami dotyczące odszkodowań za wywłaszczone nieruchomości.

Dotychczasowe wypłaty z budżetu m. st. Warszawy przekroczyły pół miliarda złotych, a oczekiwania uprawionych nadal nie zostały zaspokojone.

Narzędziem, którego rolą jest finansowanie roszczeń wynikających z aktów nacjonalizacyjnych, jest Fundusz Reprywatyzacji, powstały i funkcjonujący na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. z 2002 r. Nr 171 poz. 1397 z późn. zm.).

Z uwagi na treść art. 56 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji, w obecnym stanie prawnym nie jest możliwe wykorzystanie środków Funduszu Reprywatyzacji w celu realizacji roszczeń, o których mowa w art. 215 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, mimo że roszczenia z tytułu przejęcia mienia tzw. „dekretem Bieruta” mają znamiona roszczeń o charakterze reprywatyzacyjnym, tj. wynikają z przejęcia przez państwo własności prywatnej na podstawie aktu generalnego dotyczącego określonej kategorii osób lub mienia oraz bez wypłaty odszkodowania.

W związku z powyższym do czasu ostatecznego rozwiązania problemu dekretu niezbędne jest przejściowe wsparcie budżetu m. st. Warszawy w realizacji zgłoszonych roszczeń. Warunkiem wykorzystania środków Funduszu na realizację odszkodowań ustalonych w oparciu o wskazany art. 215 jest ingerencja ustawodawcy w system prawny i jednoznaczne wskazanie takiej możliwości w ustawie z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji.

W projekcie proponuje się dodanie art. 69f do ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji. W myśl tego przepisu, w latach 2014–2016 ze środków Funduszu Reprywatyzacji będzie mogła być udzielona m. st. Warszawie dotacja celowa z przeznaczeniem na dofinansowanie wypłaty odszkodowań, o których mowa w art. 215 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, przy czym wysokość udzielonej dotacji w roku budżetowym nie będzie mogła być wyższa niż 200.000.000 zł .

Zgodnie z art. 126 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 i 938) dotacjami są podlegające szczególnym zasadom rozliczania środki z budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz **z państwowych funduszy celowych** przeznaczone na podstawie tej ustawy, odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych, na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych. Projektowany przepis umożliwi otrzymanie przez m. st. Warszawę z Funduszu Reprywatyzacji dotacji celowej w rozumieniu art. 127 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (dotacja celowa rozumiana jako środki przeznaczone na dofinansowywanie zadań realizowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego). Tryb, a także zasady udzielania i rozliczania dotacji będzie określała umowa między dysponentem środków a beneficjentem (odpowiednio Ministrem Skarbu Państwa i Prezydentem m. st. Warszawy), zawarta na podstawie art. 150 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Umowa będzie musiała określić, w szczególności:

- 1) szczegółowy opis zadania, w tym cel, na jaki dotacja została przyznana, i termin jego wykonania;
- 2) wysokość udzielonej dotacji;
- 3) termin wykorzystania dotacji;
- 4) termin i sposób rozliczenia udzielonej dotacji;
- 5) termin zwrotu niewykorzystanej części dotacji;

6) tryb kontroli wykonania zadania.

Fakt zamieszczenia dodawanych przepisów w dziale VII – Przepisy szczególne, przejściowe i końcowe ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji, wynika z tego, iż projektowane regulacje mają charakter incydentalny (nastąpi ich samoderogacja z systemu prawnego). Błędym rozwiązaniem z punktu widzenia zasad techniki prawodawczej byłoby, w celu osiągnięcia celu założonego przez projektodawcę, modyfikowanie przepisów merytorycznych szczególnych ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (w szczególności art. 56), które to przepisy mają bliżej nieokreślony czasowy zakres obowiązywania (pozostaną w systemie prawnym do czasu wyeliminowania ich z niego decyzją prawodawcy, ewentualnie Trybunału Konstytucyjnego).

Ze środków przekazanych w ramach dotacji finansowana będzie wypłata odszkodowań wynikających z decyzji Prezydenta m. st. Warszawy wydanych po dniu wejścia w życie nowelizacji (tj. od dnia 1 stycznia 2014 r.). Z uzyskanych od przedstawicieli m. st. Warszawy informacji wynika, iż w dniu uchwalania projektu nie istniały okoliczności wskazujące na możliwość zaistnienia problemów intertemporalnych związanych z nowelizacją. Mając to na uwadze projekt nie zawiera przepisów przejściowych.

Projektowana ustawa nie wyłącza odpowiedzialności Prezydenta m. st. Warszawy za prawidłowość pod względem formalnym i merytorycznym decyzji wydawanych na podstawie art. 215 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, jak i odszkodowań wypłacanych w następstwie tych decyzji. Proponowane regulacje nie oznaczają także, iż m. st. Warszawa zwolnione będzie z partycypowania w finansowaniu wypłaty odszkodowań również ze swoich środków budżetowych.

Wejście w życie projektowanej ustawy nie wpłynie negatywnie na bieżącą realizację zobowiązań Funduszu Reprywatyzacji. Niemniej będzie się wiązało z dodatkowym obciążeniem Funduszu w latach 2014–2016. Kwota wszystkich odszkodowań zrealizowanych ze środków Funduszu z tytułu bezprawnej nacjonalizacji mienia, w skali całego kraju, wyniosła w latach 2010–2012 średnio 195 mln złotych rocznie. Należy przy tym zauważyć, iż Fundusz Reprywatyzacji dysponuje środkami finansowymi w wysokości ponad 5 mld zł.

Podstawą gospodarki finansowej Funduszu Reprywatyzacji jest roczny plan finansowy, stanowiący załącznik do ustawy budżetowej. Minister Skarbu Państwa, w związku

z informacją o przygotowywanym projekcie, zarezerwował w planie finansowym Funduszu na lata 2014–2015 środki w rocznej kwocie 200 mln złotych, z przeznaczeniem na ewentualną realizację tzw. „roszczeń warszawskich”. Obecnie wolne środki Funduszu Reprywatyzacji przekazywane są w zarządzanie Ministrowi Finansów, który wykorzystuje je na zaspokajanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa.

Przekazanie z Funduszu Reprywatyzacji na rzecz m. st. Warszawy w latach 2014–2016 kwoty do 600 mln złotych spowoduje zwiększenie o tę kwotę dochodów tej jednostki samorządu terytorialnego. W myśl art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526, z późn. zm.) dochodami jednostek samorządu terytorialnego mogą być środki z funduszy celowych, pozyskiwane na podstawie odrębnych przepisów. Stanowi to podstawę do ujęcia kwot z Funduszu Reprywatyzacji w dochodach budżetowych jednostki samorządu terytorialnego.

Ustawa wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2014 r. Zdaniem projektodawcy zaproponowane *vacatio legis* jest wystarczające z punktu widzenia zasady demokratycznego państwa prawnego (art. 2 Konstytucji; zasada zapewnienia odpowiedniego okresu dostosowawczego) oraz umożliwi zarówno dysponentowi Funduszu Reprywatyzacji, jak i beneficjentowi dotacji podjęcie stosownych działań w celu zapewnienia funkcjonalności ustawy począwszy od dnia jej wejścia w życie.

W trakcie prac nad projektem wystąpiono o opinię do:

- 1) Ministra Skarbu Państwa;
- 2) Ministra Finansów;
- 3) Prezydenta m. st. Warszawy;
- 4) Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa;
- 5) Naczelnego Sądu Administracyjnego;
- 6) Sądu Najwyższego;
- 7) Polskiej Unii Właścicieli Nieruchomości;
- 8) Stowarzyszenia Osób Objętych Dekretem Warszawskim „Dekretowiec”;
- 9) Krajowej Rady Radców Prawnych;
- 10) Naczelnej Rady Adwokackiej.

Swoje opinie przedstawili:

- 1) Sąd Najwyższy (nie uznał on za celowe opiniowania projektu);
- 2) Krajowa Rada Radców Prawnych (w opinii nie zgłoszono uwag);
- 3) Stowarzyszenie Osób Objętych Dekretem Warszawskim „Dekretowiec” (w opinii zaproponowano podniesienie rocznego limitu dotacji z Funduszu Reprywatyzacji do 300 mln złotych; kierując się zasadą racjonalnego gospodarowania środkami publicznymi propozycja ta nie została uwzględniona; zgłoszono również uwagi związane z art. 216 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, wskazując m.in. na potencjalną niekonstytucyjność tej regulacji; w związku z tym, iż projekt nie obejmuje swoim zakresem zmian w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami i problematyki reprywatyzacji jako takiej, uwag tych nie uwzględniono);
- 4) Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa (przedstawione uwagi zostały uwzględnione);
- 5) Minister Skarbu Państwa (w opinii nie zgłoszono uwag);
- 6) Minister Finansów (przedstawione uwagi zostały uwzględnione);
- 7) Naczelny Sąd Administracyjny (w opinii nie zgłoszono uwag);
- 8) Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy (przedstawione uwagi zostały uwzględnione).

Ponadto z własnej inicjatywy swoje opinie przedstawili:

- 1) Starosta Krakowski (w opinii wnoszono o rozważenie możliwości rozszerzenia zakresu nowelizacji przez przyznanie z Funduszu Reprywatyzacji środków na wsparcie także dla innych jednostek samorządu terytorialnego, które zmuszane są wypłacać odszkodowania byłym właścicielom nieruchomości ziemskich bezprawnie znacjonalizowanych na podstawie dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 6 września 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej; rozumiejąc powody zgłoszonej uwagi nie uwzględniono jej uznając, iż wykracza ona poza zakres projektowanej regulacji; procedowana nowelizacja nie obejmuje problematyki reprywatyzacji jako takiej);
- 2) Polskie Towarzystwo Ziemiańskie (w opinii nie zgłoszono uwag odnoszących się do samego projektu; wskazano na konieczność niezwłocznego podjęcia inicjatywy legislacyjnej celem kompleksowego uregulowania stosunków własnościowych



w Polsce, połączonej z zadośćuczynieniem dla osób poszkodowanych aktami nacjonalizacyjnymi);

- 3) Komitet Obrony Lokatorów (w opinii nie zgłoszono uwag odnoszących się do samego projektu; partner społeczny zaapelował o rzetelną i całościową analizę problemu prawa do rekompensaty, która powinna prowadzić do stworzenia rozwiązania będącego najlepszym kompromisem między interesem prywatnym i państwowym; wskazano również, iż proponowane nowelizacją regulacje w żaden sposób nie rozwiązują problemów związanych m.in. z kosztami reprivatyzacji).

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 8 października 2013 r.

BAS-WAPEiM-2550/13  
TRYB PILNY

Pani Ewa Kopacz  
Marszałek Sejmu  
Rzeczypospolitej Polskiej

**Opinia prawna w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej  
senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o komercjalizacji i  
prywatyzacji (przedstawiciel wnioskodawcy: senator Aleksander August  
Pociej)**

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2012 r. poz. 32, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

**I. Przedmiot projektu ustawy**

Projekt ustawy przewiduje nowelizację ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. z 2013 r. poz. 216). Zmiana ma polegać na dodaniu nowego artykułu 69f, zgodnie z którym w latach 2014-2016 ze środków Funduszu Reprywatyzacji, będącego państwowym funduszem celowym (art. 56 ust. 1 pkt 1 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji), będzie mogła być udzielona miastu stołecznemu Warszawie dotacja celowa z przeznaczeniem na dofinansowanie wypłaty odszkodowań, o których mowa w art. 215 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651, ze zm.). Przywołany przepis ustawy o gospodarce nieruchomościami przewiduje stosowanie przepisów tej ustawy, dotyczących odszkodowań za wywłaszczone nieruchomości, do odszkodowania za gospodarstwo rolne na gruntach, które na podstawie dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy przeszły na własność państwa, jeżeli ich poprzedni właściciele lub następcy prawni tych właścicieli, prowadzący gospodarstwo, zostali pozbawieni faktycznego władania wspomnianym gospodarstwem po dniu 5 kwietnia 1958 r., a także do domu jednorodzinnego, jeżeli przeszedł on na własność państwa po dniu 5 kwietnia 1958 r., oraz do działki, która przed dniem wejścia w życie wyżej wymienionego dekretu mogła być przeznaczona pod budownictwo

jednorodzinne, jeżeli poprzedni właściciel bądź jego następcy prawni zostali pozbawieni faktycznej możliwości władania nią po dniu 5 kwietnia 1958 r.

Zgodnie z projektem, wysokość udzielonej dotacji w roku budżetowym nie może być wyższa niż 200 000 000 zł.

Ustawa ma wejść w życie z dniem 1 stycznia 2014 r.

## **II. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem**

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje kwestii objętych zakresem projektu ustawy.

## **III. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej**

Przepisy projektu ustawy pozostają poza zakresem regulacji prawa Unii Europejskiej.

## **IV. Konkluzja**

Senacki projekt ustawy o zmianie ustawy komercjalizacji i prywatyzacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Szef Kancelarii Sejmu

Lech Czapla

Warszawa, 8 października 2013 r.

BAS-WAPEiM-2551/13  
TRYB PILNY

Pani Ewa Kopacz  
Marszałek Sejmu  
Rzeczypospolitej Polskiej

**Opinia prawna w sprawie stwierdzenia, czy senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji (przedstawiciel wnioskodawcy: senator Aleksander August Pociąg) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu**

Projekt ustawy przewiduje nowelizację ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. z 2013 r. poz. 216). Zmiana ma polegać na dodaniu nowego artykułu 69f, zgodnie z którym w latach 2014-2016 ze środków Funduszu Reprywatyzacji, będącego państwowym funduszem celowym (art. 56 ust. 1 pkt 1 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji), będzie mogła być udzielona miastu stołecznemu Warszawie dotacja celowa z przeznaczeniem na dofinansowanie wypłaty odszkodowań, o których mowa w art. 215 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651, ze zm.).

Senacki ustawy nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Szef Kancelarii Sejmu

Lech Czapla



SZEF KANCELARII SENATU

Ewa Polkowska

54-0401-22(40)/13

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz. ....

Data wpływu 08.10.2013

Warszawa, dnia 08 października 2013 r.

Szanowny Pan

Lech Czapla

Szef Kancelarii Sejmu

*Szanowny Panie Ministrze*

W związku z przekazaniem do Sejmu, podjętej przez Senat na 40. posiedzeniu uchwały z dnia 3 października 2013 r. w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji (wraz z projektem tej ustawy), pragnę przekazać Panu Ministrowi stanowiska podmiotów zewnętrznych przesłane do Senatu w toku postępowania zmierzającego do wypracowania przedmiotowego projektu ustawy.

Stanowiska w sprawie projektu ustawy przekazały następujące podmioty:

- 1) Sąd Najwyższy,
- 2) Krajowa Rada Radców Prawnych,
- 3) Starosta Krakowski,
- 4) Stowarzyszenie Osób Objętych Dekretem Warszawskim „Dekretowiec” (pisma: z dnia 23 sierpnia 2013 r. oraz z dnia 12 września 2013 r.),
- 5) Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa,
- 6) Minister Skarbu Państwa,
- 7) Polskie Towarzystwo Ziemiańskie,
- 8) Minister Finansów,
- 9) Komitet Obrony Lokatorów,
- 10) Naczelny Sąd Administracyjny,
- 11) Prezydent m. st. Warszawy.

2 *powołanie*  
wz. Szefa Kancelarii Senatu

*A. Skowron*  
Dyrektor  
Biura Szefa Kancelarii Senatu

Ku 394/13



PIERWSZY PREZES  
SĄDU NAJWYŻSZEGO  
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

BSA III – 021 - 309/13

Warszawa, dnia 8.08 2013 r.

Pan  
Piotr ZIENTARSKI  
Przewodniczący  
Komisji Ustawodawczej  
Senat Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Przewodniczący

W odpowiedzi na pismo z dnia 6 sierpnia 2013 r., BPS/KU-034/410/6/13 uprzejmie informuję, że Sąd Najwyższy na podstawie art. 1 p. 3 ustawy o Sądzie Najwyższym z dnia 23 listopada 2002 r. (j.t. Dz. U. z 2013 r., poz. 499) nie uznaje za celowe opiniowania **projektu ustawy o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji.**

Z wyrazami szacunku

Stanisław Dąbrowski

Stanisław DĄBROWSKI



KRAJOWA IZBA  
RADCÓW PRAWNYCH

00-478 Warszawa · Aleje Ujazdowskie 18 lok. 4  
tel./fax: 022 622 05 88, 622 84 28:33 · e-mail: kirp@kirp.pl · NIP: 526-10-43-011

L.dz. 4055 /OBSiL/2013

Warszawa, dnia 14 sierpnia 2013 r.

Szanowny Pan  
Piotr Zientarski  
Przewodniczący  
Komisji Ustawodawczej  
Senat R.P.

*Szanowny Panie Przewodniczący!*

W nawiązaniu do przesłanego przy piśmie BPS/KU-034/410/9./13 z dnia 6 sierpnia 2013 r. projektu ustawy o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji (druk senacki nr 410) - uprzejmie zawiadamiam, że Ośrodek Badań, Studiów i Legislacji Krajowej Rady Radców Prawnych nie zgłasza uwag do tego projektu.

*2 porównanie*

Wiceprezes  
Krajowej Rady Radców Prawnych  
Dariusz Salajewski



# STAROSTA KRAKOWSKI

Al. Słowackiego 20  
30-037 Kraków

<http://www.powiat.krakow.pl>  
e-mail: [zarzad@powiat.krakow.pl](mailto:zarzad@powiat.krakow.pl)

tel. (+48 12) 633-49-06  
fax (+48 12) 633-52-94

ORB.II.033.10.2013

7351

Kraków, dnia 8 sierpnia 2013r.  
10.08.13  
19. VIII.13  
Ch. Ziarkowski

14.08.13.

392A

*Senat*

**Szanowny Pan  
Bogdan Borusewicz**

**Marszałek Senatu  
Rzeczypospolitej Polskiej**

**ul. Wiejska 6  
00-902 Warszawa**

*Senat*

W związku z trwającym aktualnie w Senacie RP procedowaniem nad projektem nowelizacji ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji, w myśl której Miasto Stołeczne Warszawa miałyby otrzymywać corocznie określone kwoty z Funduszu Reprywatyzacji na wypłatę odszkodowań dla byłych właścicieli nieruchomości warszawskich znacjonalizowanych na podstawie dekretu z 1945r. wnoszę o rozważenie możliwości rozszerzenia zakresu nowelizacji przez przyznanie z tego Funduszu środków na wsparcie także dla innych jednostek samorządu terytorialnego, które zmuszone są wypłacać odszkodowania byłym właścicielom nieruchomości ziemskich bezprawnie znacjonalizowanych na podstawie dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 6 września 1944r. o przeprowadzeniu reformy rolnej (Dz. U. z 1945r. Nr 10, poz. 51 ze zm.)

W sprawie tej, o stosowną inicjatywę ustawodawczą już uprzednio Rada Powiatu w Krakowie zwróciła się do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Marszałków Sejmu i Senatu, Prezesa Rady Ministrów, Ministra Finansów, Ministra Skarbu, Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, posłów i senatorów Województwa Małopolskiego w podjętej w dniu 29 maja 2013r. rezolucji, której kopię przedkładam

W chwili obecnej zgodnie z prawomocnie zakończonym postępowaniem w sprawie o stwierdzenie o niepodpadaniu określonej części majątku rodziny Potockich położonego m.in. w Krzeszowicach, w powiecie krakowskim Powiat zobowiązany jest wydać spadkobiercom byłego właściciela majątku nieruchomości, które znajdują się w posiadaniu Powiatu



Krakowskiego (m.in. nieruchomości, w których mieszczą się Liceum Ogólnokształcące i filia Starostwa Powiatowego) i Skarbu Państwa, a ponadto zaspokoić roszczenia odszkodowawcze z tytułu bezumownego korzystanie z nieruchomości za ostatnie 10 lat, a także roszczenia odszkodowawcze z tytułu zbycia przez Powiat tych nieruchomości, które stanowiły własność Powiatu na podstawie decyzji komunalizacyjnych, które obecnie ulegają unieważnieniu przez Ministra Skarbu.

Na dowód powyższego przedkładam kopię prawomocnej decyzji Wojewody Małopolskiego z dnia 30 września 2008r. znak SN.III.EZ.7716-1-42-07 orzekającej o niepodпадaniu pod działanie dekretu PKWN z dnia 6 września 1944r. o przeprowadzeniu reformy rolnej ( Dz.U. z 1945r. Nr 10 poz.51 ze zm.) parcel katastralnych, objętych dawnymi wykazami hipotecznymi lwh tab.565 gm.kat. Krzeszowice, lwh tab.570 gm.kat. Krzeszowice, lwh 224 gm.kat. Krzeszowice oraz lwh 600 Krzeszowice stanowiące były własność Adama Potockiego. Decyzja ta stała się prawomocna na mocy wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 6 czerwca 2013r. sygn.akt I OSK 2822/12 oddalającego skargi Gminy Krzeszowice, Nadleśnictwa Krzeszowice i Powiatu Krakowskiego.

Aktualne roszczenia spadkobierców wobec Powiatu Krakowskiego dotyczą wydania w naturze nieruchomości oraz zapłaty odszkodowania za ich bezumowne korzystanie na kwotę 34 215 400, 00 zł. ( a do Skarbu Państwa w kwocie 44 329 800,00 zł)

Koszt budowy nowej siedziby dla Liceum Ogólnokształcącego szacuje się na około 15 000 000,00 zł.

Powiat Krakowski nie będzie w stanie bez pomocy ze strony Skarbu Państwa ani pozyskać zamiennej bazy lokalowej dla prowadzenia szkoły jak i filii Starostwa, ani zapłacić odszkodowania za bezumowne korzystanie z utraconych nieruchomości zważywszy na brak takich środków w budżecie Powiatu, a także zadłużenia powstałego w związku z realizacją innych ustawowych zadań, którego spłata rozciąga się na lata 2013 – 2025.

W podobnej sytuacji znajduje się Gmina Krzeszowice, Województwo Małopolskie i inne jednostki sektora publicznego, które również na podstawie decyzji komunalizacyjnych nabyły własność nieruchomości wchodzących w skład byłego majątku Potockich, znacjonalizowanego na podstawie Dekretu PKWN.

Nadmieniam, że aktualnie przed Wojewodą Małopolskim toczy się kilkanaście nowych postępowań z wniosku rodziny Potockich o stwierdzenie o niepodпадaniu pod działanie dekretu PKWN innych jeszcze nieruchomości wchodzących w skład dawnego majątku Adama Potockiego. Zatem skala roszczeń o wydanie nieruchomości oraz finansowych roszczeń odszkodowawczych może być znacznie większa.

Przed Wojewodą Małopolskim toczą się także postępowania z wniosków spadkobierców dawnych właścicieli, także innych majątków ziemskich o stwierdzenie niepodпадania tych majątków pod działanie dekretu PKWN. Chodzi o zabudowane

nieruchomości, których własność Powiat Krakowski także nabył na podstawie decyzji komunalizacyjnych celem prowadzenia nałożonych ustawami zadań własnych i zleconych (np. nieruchomość dworsko – parkowa w Łazach, w której Powiat prowadzi schronisko młodzieżowe, nieruchomość dworsko – parkowa w Więckowicach, w której Powiat prowadzi Dom Pomocy Społecznej, nieruchomość dworsko – parkowa w Sieborowicach, w której Powiat prowadzi Dom dziecka i inne).

Powyższe świadczy o skali problemu dotyczącego bazy lokalowej powiatowych jednostek organizacyjnych oraz skali prawdopodobnych roszczeń finansowych.

Dochodzenie z kolei przez Powiat na drodze sądowej roszczeń odszkodowawczych z tytułu utraconego mienia od Skarbu Państwa z pewnością będzie procesem długotrwałym, co może doprowadzić do zwiększenia zadłużeniu Powiatu wobec spadkobierców byłych właścicieli (odsetki) oraz do utraty płynności finansowej, co stanowi realne zagrożenie dla zdolności Powiatu do realizowania zadań własnych i zleconych.

Dlatego niezmiernie pożądane wydaje się wyprzedzające ustawowe uregulowanie wsparcie ze strony Skarbu Państwa dla samorządów terytorialnych, które znajdują się w podobnej co Powiat Krakowski sytuacji.

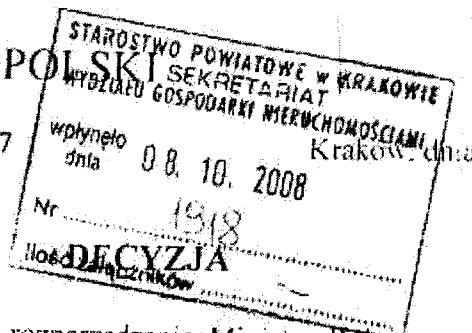
Nadto należy zwrócić uwagę, że uwzględnienie w procedowanej obecnie nowelizacji ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji jedynie jednej jednostki samorządu terytorialnego to jest Miasta Stołecznego Warszawy może naruszać konstytucyjną zasadę równości.



Załączniki:

- Decyzja Wojewody Małopolskiego  
SN.III.EZ.7716-1-42-07 z 20.09.2008r.
- Uchwała Nr XXXI/322/13  
Rady Powiatu w Krakowie

WOJEWODA MAŁOPOLSKI



KANCELARIA STAROSTWA POWIATOWEGO W KRAKOWIE  
E.Z. 7716-1-42-07  
Wpł. dnia 08.10.2008  
Nr 9946/5  
5643  
Gosc zagraniczny

Na podstawie § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 1 marca 1945 r. w sprawie wykonania dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 6 września 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej (Dz.U. z 1945 r. Nr 10, poz. 51 z późn. zm.) w związku z art. 2 ust. 1 lit. e) dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 6 września 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej (Dz.U. z 1945 r. Nr 3, poz. 13 z późn. zm.) oraz art. 3 lit. a) dekretu z dnia 12 sierpnia 1946 r. o zespoleniu urzędów ziemskich z władzami administracji ogólnej (Dz.U. z 1946 r. Nr 43, poz. 248) w związku z art. 24 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o administracji rządowej w województwie i Dz.U. z 1998r. Nr 91, poz. 577 z późn. zm.) i art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. – kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz.U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.).

po rozpatrzeniu

wniosku Pana Antoniego Potockiego z dnia 8 października 2007r. o wydanie w trybie § 5 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 1 marca 1945 r. w sprawie wykonania dekretu PKWN z dnia 6 września 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej. decyzji stwierdzającej, że część majątku „Krzyszowice”, położona w Krzyszowicach i Rudnie objęta dawnym wykazem hipotecznym:

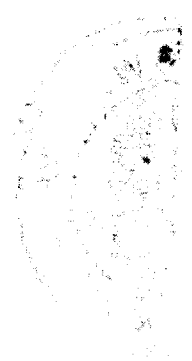
1. lwh tab. 565 gm. kat. Krzeszowice - parcele budowlane l. kat. 2, 3, 8, 9, 12, 78, 79, 81, 82, 83, 84, 132, 157, 166, 350/1, 350/2, 435, 436 ; parcele gruntowe l. kat.: 1, 1/6, 1/13, 2, 3, 4, 5/1, 5/3, 54, 60/1, 60/3, 182, 183, 184, 186, 187, 201, 211, 221, 224/1, 224/2, 846/4, 951, 952/1, 952/2, 952/3, 952/4, 1439, 1440, 1533, 1538, 1550/3;
2. lwh tab. 570 gm. kat. Krzeszowice „Papiernia” – parcele gruntowe l.kat.: 74, 69/1, 1530;
3. lwh tab. 577 gm. kat. Rudno – parcela budowlana l.kat. 64, parcele gruntowe l.kat.: 428, 429, 762

rozszerzonego przez P. Krystynę Bnińską-Jędrzejowicz i P. Jana Potockiego, reprezentowanych przez pełnomocnika adwokata Stanisława Buczka, pismem z dnia 8 czerwca 2007 r. o aktualne działki ewidencyjne nr nr 1448/1 i 1448/2, odpowiadające częściom parcelom katastralnym: parceli budowlanej pn 935 2 objęta dawnym wykazem hipotecznym lwh 600 gm. kat. Krzeszowice oraz parcelom budowlanym l.kat. 118, 119 i parcelom gruntowym l.kat.: 934, 935/1, 944/2, 1453 objętych dawnym wykazem hipotecznym lwh 272 gm. kat. Krzeszowice, stanowiące byłą własność Adama Potockiego – nie podpadają pod działanie art. 2 ust. 1 lit. e) dekretu PKWN z dnia 6 września 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej.

stwierdzam, że

- były parcele katastralne - objęte dawnym wykazem hipotecznym lwh tab. 565 gm. kat. Krzeszowice:

pb nr 2	-	o powierzchni 0,0583 ha,
pb nr 3	-	o powierzchni 0,0504 ha,
pb nr 8	-	o powierzchni 0,0809 ha,
pb nr 9	-	o powierzchni 0,0701 ha,
pb nr 12	-	o powierzchni 0,0575 ha,
pb nr 78	-	o powierzchni 0,0101 ha,
pb nr 79	-	o powierzchni 0,0104 ha,
pb nr 81	-	o powierzchni 0,1802 ha,
pb nr 82	-	o powierzchni 0,1047 ha,
pb nr 83	-	o powierzchni 0,4661 ha,
pb nr 84	-	o powierzchni 0,0568 ha,
pb nr 132	-	o powierzchni 0,0248 ha,
pb nr 157	-	o powierzchni 0,6089 ha,
pb nr 166	-	o powierzchni 0,0198 ha,
pb nr 435	-	o powierzchni 0,0494 ha,
pb nr 436	-	o powierzchni 0,0013 ha,
pgr nr 1/1	-	o powierzchni 2,2229 ha,
pgr nr 1/2	-	o powierzchni 0,5514 ha,
pgr nr 1/3	-	o powierzchni 0,1047 ha,
pgr nr 1/4	-	o powierzchni 0,1223 ha,
pgr nr 2	-	o powierzchni 0,0619 ha,
pgr nr 3	-	o powierzchni 0,1244 ha,
pgr nr 4	-	o powierzchni 1,2023 ha,
pgr nr 5/1	-	o powierzchni 1,0970 ha,
pgr nr 5/3	-	o powierzchni 0,0212 ha,
pgr nr 54	-	o powierzchni 0,6295 ha,
pgr nr 60/1	-	o powierzchni 1,6400 ha,
pgr nr 60/3	-	o powierzchni 0,3884 ha,
pgr nr 182	-	o powierzchni 8,7906 ha,
pgr nr 183	-	o powierzchni 0,0899 ha,
pgr nr 184	-	o powierzchni 3,5373 ha,
pgr nr 186	-	o powierzchni 0,1302 ha,
pgr nr 187	-	o powierzchni 0,8595 ha,
pgr nr 201	-	o powierzchni 0,1780 ha,
pgr nr 211	-	o powierzchni 0,0793 ha,
pgr nr 221	-	o powierzchni 0,0572 ha,
pgr nr 224/1	-	o powierzchni 1,7161 ha,
pgr nr 224/2	-	o powierzchni 0,0209 ha,
pgr nr 846/4	-	o powierzchni 1,6105 ha,
pgr nr 1439	-	o powierzchni 0,4122 ha,
pgr nr 1440	-	o powierzchni 0,3007 ha,
pgr nr 1550/3	-	o powierzchni 0,1541 ha,
pgr nr 1533	-	o powierzchni 0,0343 ha,
pgr nr 1538	-	o powierzchni 0,1252 ha,



-były parcele katastralne - objęte lwh tab. 570 gm. kat. Krzeszowice „Papiernia”:

pgr nr 74	-	o powierzchni 0,2811 ha,
pgr nr 69/1	-	o powierzchni 0,0943 ha,
pgr nr 1530	-	o powierzchni 0,0330 ha,

- były parcele katastralne - objęte dawnym wykazem hipotecznym lwh tab. 577 gm. kat. Rudno:

pb nr 64	-	o powierzchni 0,8700 ha,
pgr nr 428	-	o powierzchni 0,2805 ha,
pgr nr 429	-	o powierzchni 0,0183 ha,
pgr nr 762	-	o powierzchni 1,3523 ha

- były parcele katastralne - objęte dawnym wykazem hipotecznym lwh 272 gm. kat. Krzeszowice:

pb nr 118	-	o powierzchni 0,2590 ha,
pb nr 119	-	o powierzchni 0,0223 ha,
pgr nr 934	-	o powierzchni 0,0921 ha,
pgr nr 935/1	-	o powierzchni 0,5120 ha,
pgr nr 944/2	-	o powierzchni 0,0536 ha,
pgr nr 1433	-	o powierzchni 0,1147 ha,

- były parcele katastralne objęte dawnym wykazem hipotecznym lwh 224 gm. kat. Krzeszowice:

pb nr 350/1	-	o powierzchni 0,0291 ha,
pb nr 350/2	-	o powierzchni 0,0129 ha,
pgr nr 951	-	o powierzchni 0,0230 ha,
pgr nr 952/1	-	o powierzchni 0,4057 ha,
pgr nr 952/2	-	o powierzchni 0,1460 ha,
pgr nr 952/3	-	o powierzchni 0,1863 ha,
pgr nr 952/4	-	o powierzchni 0,3021 ha,

- była parcela katastralna objęta dawnym wykazem hipotecznym lwh 600 Krzeszowice:

pgr 935/2	-	o powierzchni 0,0358 ha
-----------	---	-------------------------

- nie podpadały pod działanie art. 2 ust. 1 lit. e dekretu PKWN z dnia 6 września 1944r. o przeprowadzeniu reformy rolnej.

#### Uzasadnienie

Pan Antoni Potocki wnioskiem z dnia 8 października 2001 r. wystąpił do Wojewody Małopolskiego o wydanie decyzji stwierdzającej, że część majątku „Krzeszowice”, stanowiącego byłą własność Adama Potockiego, oznaczona jako: parcele budowlane pb nr ps 2, 3, 8, 9, 12, 78, 79, 81, 82, 83, 84, 132, 157, 166, 350/1, 350/2, 435, 436, i parcele grupowe pgr nr nr: 1, 2, 3, 4, 5/1, 5/3, 54, 60/1, 60/3, 182, 183, 184, 186, 187, 201, 211

221, 224/1, 224/2, 846/4, 951, 952/1, 952/2, 952/3, 952/4, 1439, 1440, 1533, 1538, 1550 - objęte dawnym wykazem hipotecznym lwh tab. 565 gm. kat. Krzeszowice; parcele gruntowe pgr nr nr 74, 69/1, 1530 - objęte dawnym wykazem hipotecznym lwh tab. 570 gm. kat. Krzeszowice „Papiernia”; parcela budowlana pb nr 64 i parcele gruntowe pgr nr nr 428, 429, 762 - objęte dawnym wykazem hipotecznym lwh tab. 577 gm. kat. Rudno - nie podpadały pod działanie art. 2 ust. 1 lit. e dekretu PKWN z dnia 6 września 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej. Wnioskodawca w przedmiotowym wniosku podnosił, iż w stosunku do ww. parcel katastralnych błędnie zastosowano dekret o reformie rolnej, gdyż nie dawał on podstaw do konfiskaty całego majątku, lecz tylko do nieruchomości ziemskich, twierdząc tym samym, iż ww. parcele katastralne nie stanowiły nieruchomości ziemskiej, z uwagi na to iż nie posiadały one charakteru rolnego, nie służyły prowadzeniu działalności rolniczej. Wnioskodawca podnosił, iż budynki mieszczące się na parcelach katastralnych stanowiących zespół pałacowo-parkowy, wykorzystywane były tylko i wyłącznie w celach mieszkalnych, reprezentacyjnych, wypoczynkowych, jako galeria pamiątek rodzinnych i historycznych, zaś w otaczającym go parku usytuowano korty tenisowe, jeziorka, alejki, kapliczki. Inne zaś parcele objęte przedmiotem wniosku stanowiły tereny uzdrowiska, czy tereny na których mieściły się budynki mieszkalne, nie związane z prowadzeniem produkcji rolnej. Ponadto wnioskodawca podnosił, iż przedmiotowe parcele znajdowały się w granicach miasta Krzeszowice i od roku 1935 do roku 1996 nie zmieniły się.

Wojewoda Małopolski, rozpatrując przedmiotowy wniosek, decyzją z dnia 25 czerwca 2004 r. znak:RR.X.ZC.7716-1-12-02 stwierdził, iż będące przedmiotem wniosku parcele katastralne, położone w Krzeszowicach i Rudnie, objęte dawnymi wykazami hipotecznymi lwh tab. 565 Krzeszowice, lwh tab. 570 Krzeszowice, lwh tab. 577 Rudno - podpadają pod działanie art. 2 ust. 1 lit. e ww. dekretu, z uwagi na fakt, iż stanowiły one własność jednej osoby i tworzyły całość terytorialną, wchodzącą w skład nieruchomości ziemskiej o powierzchni ogólnej i powierzchni użytków rolnych przekraczającej normy obszarowe wyznaczone w wyżej powołanym dekrete.

Od powyższej decyzji wnioskodawca złożył odwołanie do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. W wyniku jego rozpatrzenia decyzją z dnia 14 lutego 2006r. znak:GZm-057-625-461/04 Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi uchylił zaskarżoną decyzję w całości oraz umorzył postępowanie pierwszej instancji, wskazując, iż przedmiotowy wniosek jest w istocie żądaniem rozstrzygnięcia sporu o prawa rzeczowe do wskazanych we wniosku części nieruchomości, a zatem sporu cywilnego. Natomiast decyzja administracyjna przewidziana w § 5 ww. rozporządzenia dotyczy może wyłącznie orzekania o podпадaniu pod działanie art. 2 ust. 1 lit. e ww. dekretu całej nieruchomości ziemskiej.

W wyniku zaskarżenia do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, przez Panią Krystynę Bnińską-Jędrzejowicz, części decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w zakresie umorzenia postępowania administracyjnego, wyrokiem z dnia 17 października 2006 r. sygn. akt IV SA/Wa 661/06, Wojewódzki Sąd Administracyjny uchylił zaskarżoną decyzję, przekazując sprawę do ponownego rozpatrzenia Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Sąd w uzasadnieniu wyroku wskazał m.in., iż zgodnie z uchwałą dotychczasowego NSA z dnia 5 czerwca 2006 r. sygn. akt I OPS 2/06, przepisy ww. rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 1 marca 1945 r. mogą stanowić podstawę do orzekania w drodze decyzji administracyjnej o tym, czy dana nieruchomość lub jej część wchodzi w skład nieruchomości ziemskiej, o której mowa w art. 2 ust. 1 lit. e dekretu PKWN z dnia 6 września 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej.

Decyzją z dnia 19 lutego 2007 r. znak:GZm-057-625-19/07 Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi uchylił zaskarżoną decyzję Wojewody Małopolskiego z dnia 24 czerwca

2004r. w całości i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi stopnia wojewódzkiego. W uzasadnieniu ww. decyzji minister wskazał, iż przy ponownym rozpatrywaniu przedmiotowej sprawy organ I instancji powinien rozważyć, czy parcele gruntowe i budowlane będące przedmiotem wniosku, w dniu 1 września 1939 r. znajdujące się w granicach terytorialnych miasta Krzeszowice, stanowiły część składową nieruchomości ziemskiej ze względu na istniejącą na części zabudowę; czy parcele gruntowe i budowlane zabudowane m.in. budynkiem „starego pałacu”, „nowego pałacu”, „łazienek” miały charakter nieruchomości ziemskiej. Ponadto minister zalecił aby organ I instancji wnikliwie ustalił, czy parcele katastralne objęte wnioskiem były czy też nie funkcjonalnie powiązane z tą częścią majątku, która wykorzystywana była do prowadzenia działalności rolniczej, mając przy tym na uwadze nie tylko przeznaczenie konkretnych parceli ale również ich faktyczne wykorzystanie.

Pismem z dnia 8 czerwca 2007 r. adwokat Stanisław Buczek - pełnomocnik Pani Krystyny Buińskiej-Jedrzejowicz i Pana Jana Potockiego (następców prawnych Adama Potockiego) rozszerzył przedmiotowy wniosek o aktualnie widniejące w operacji ewidencji gruntów działki nr nr 1448/1 i 1448/2 położone w Krzeszowicach, załączając jednocześnie kopię mapy ewidencyjnej z opisem ich stanu prawnego, z którego wynika, iż wymienione działki ewidencyjne odpowiadają dawnym parcelom katastralnym pb nr nr 118, 119 i pgr nr nr 934, 935/1, 944/2, 1433 - objętym dawnym wykazem hipotecznym **lwh 272 gm. kat. Krzeszowice** oraz parceli katastralnej pgr nr 935/2 - objętej dawnym wykazem hipotecznym **lwh 600 gm. kat. Krzeszowice**.

**Po ponownym rozpatrzeniu przedmiotowej sprawy, Wojewoda Małopolski zważył, co następuje:**

Przedmiotem niniejszego postępowania jest część majątku „Krzeszowice”, stanowiącego byłą własność Adama Potockiego, oznaczona jako dawne parcele katastralne:

- pb nr nr 2, 3, 8, 9, 12, 78, 79, 81, 82, 83, 84, 132, 157, 166, 435, 436 oraz pgr nr nr 1, 2, 3, 4, 5 i 5/3, 54, 60/1, 60/3, 182, 183, 184, 186, 187, 201, 211, 221, 224/1, 224/2, 846/4, 1439, 1440, 1533, 1538, 1550/3 objęte **lwh 565 Krzeszowice**;
- pb nr nr 350/1, 350/2 oraz pgr 951, 952/1, 952/2, 952/3, 952/4 objęte **lwh 224 Krzeszowice**;
- pgr nr nr 74, 69/1, 1530 objęte **lwh 570 Krzeszowice**;
- pb nr 64 oraz pgr nr nr 428, 429, 762 objęte **lwh 577 Rudno**;
- pb nr nr 118, 119 oraz pgr nr nr 934, 935/1, 944/2, 1433 objęte **lwh 272 Krzeszowice**;
- pgr nr 935/2 objęta **lwh 600 Krzeszowice**.

W przedmiotowym wniosku m.in. w stosunku do parceli katastralnych: pgr nr nr 350/1, 350/2, 951, 952/1, 952/2, 952/3, 952/4 nie wykazano w sposób precyzyjny jakimi księgami hipotecznymi były one objęte, jednak postępowanie dowodowe wykazało, iż ww. parcele ujawnione były w wykazie hipotecznym 224 księgi gruntowej dla gminy katastralnej Krzeszowice (dowód: arkusz posiadłości gruntowej dla lwh 224 gm. Krzeszowice; odpis z księgi wieczystej zamkniętej lwh 224). Wnioskodawca jako przedmiot wniosku wskazał m.in. parcele gruntowe pgr nr nr 1, 1/6 oraz 1/13, jednak w toku postępowania dowodowego ustalono, iż w 1934 r. parcela gruntowa pgr nr 1 została podzielona na pgr nr nr 1/1, 1/2, 1/3 i 1/4. Z kolei parcela pgr nr 1/6 powstała z podziału 1/1, natomiast parcela pgr nr 1/13 powstała z dalszego podziału parceli 1/2 i 1/3 wyżej podziału miały miejsce po 13 września 1944r. (tj. po dacie wejścia w życie ww. sekretu).

Na podstawie dokumentacji geodezyjnej (m.in. mapy porównawczej mapy ewidencyjnej z mapą katastralną sporządzoną dnia 30 czerwca 2008r. przez geodetę uprawnionego Pana Zdzisława Schabowskiego nr upr. 6567, opracowania stanu prawnego dóbr Adama Potockiego sporządzonego przez geodetę uprawnionego Panią Annę Adamczyk nr ks. rob. 40/2001 z dnia 1 czerwca 2001r.), ustalono iż powyższe będące przedmiotem wniosku parcele katastralne odpowiadają następującym działkom ewidencyjnym nr nr 1508, 1523, 1535, 1546, 1509/5, 1509/8, 1509/9, 1509/11, 1509/12, 1509/13, 1509/6, 1509/7, 1553, 1556/1, 1556/2, 1556/3, 1556/4, 1556/5, 1556/6, 1554/1, 1554/2, 1554/3, 1555/1, 1555/2, 1548, 1549/1, 1549/2, 1547, 1550/5, 1550/6, 1550/4, 1552/1, 1550/7, 1550/8, 1550/9, 1527, 1526/2, 1526/3, 1528, 1525, 1524, 1541, 1540, 1539/3, 1539/7, 1539/8, 1539/9, 1539/10, 1538/1, 1538/2, 1537, 1542, 1543, 1544, 923, 948/3, 1448/1, 1448/2 położonym w Krzeszowicach i działce ewidencyjnej nr 909/9/136A położonej w Rudnie o łącznej powierzchni przekraczającej 33 ha.

Wyżej wymienione działki ewidencyjne stanowią własność kilku podmiotów, mianowicie: Skarbu Państwa, Gminy Krzeszowice, Powiatu Krakowskiego, Skarbu Państwa - Nadleśnictwa Krzeszowice, Agencji Nieruchomości Rolnych, Województwa Małopolskiego oraz osób fizycznych i prawnych.

Osób fizycznych i prawnych będących właścicielami działek nie uznano za strony postępowania, dlatego organ orzekający odstąpił od wymogu zawiadomienia tych podmiotów o wszczęciu przedmiotowego postępowania i przyznania im czynnego w nim udziału. W orzecznictwie sądowym utrwalil się bowiem pogląd, że pojęcie strony, jakim operuje przepis art. 28 Kpa może zostać wyprowadzone tylko z przepisów prawa materialnego, a więc normy prawnej, która stanowi podstawę ustalenia uprawnienia lub obowiązku, przy czym interes prawny strony może wynikać nie tylko z przepisów prawa materialnego administracyjnego, lecz także z prawa cywilnego (wyrok NSA z dnia 19 stycznia 1995r., I SA 1326/93). Od interesu prawnego należy odróżnić interes faktyczny, tj. sytuację, w której dana osoba jest wprawdzie zainteresowana bezpośrednio rozstrzygnięciem sprawy administracyjnej, ale nie może tego poprzeć przepisami prawa powszechnie obowiązującego, mającego stanowić podstawę skierowanego ządania stosownych czynności organu administracji. Osobie mającej interes faktyczny nie przysługuje przymiot strony. W orzecznictwie i doktrynie przyjmuje się, że ostateczna decyzja administracyjna stwierdzająca, że dana nieruchomość nie podpada pod działanie art. 2 ust. 1 lit. e dekretu o przeprowadzeniu reformy rolnej wywołuje skutek: prawno - rzeczowe i prowadzi do wykreślenia podmiotów publicznoprawnych z księgi wieczystej, nie dotyczy natomiast w żadnej mierze interesów podmiotów indywidualnych - osób fizycznych i prawnych, będących aktualnymi właścicielami nieruchomości (por. wyrok WSA z 3 marca 2004r., sygn. akt IV SA/Wa 374/04, wyrok NSA w Warszawie z dnia 5 października 1999r., sygn. akt IV SA 1644/970).

Swoją legitymację procesową do występowania w niniejszym postępowaniu wnioskodawcy tj. Antoni Potocki, a następnie Krystyna Bnińska-Jędrzejowicz i Jan Potocki, wykazali w sposób należyty, załączając do akt sprawy stosowne postanowienia spadkowe.

Na mocy postanowienia Sądu Rejonowego dla Krakowa-Krowodrzy w Krakowie z dnia 30 lipca 1990r., sygn. akt I Ns 987/90/K, prawo do spadku po Adamie Hilbercie (zgin. na Poluckim) nabyły dzieci: Maria Teresa z-ga im. Bnińska z d. Potocka i Wiktor Stefan z-ga im. Potocki. Postanowieniem Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy z dnia 19 lipca 1999r., sygn. akt III N S 1067/99, prawo do spadku po Marii Teresie Krystynie Benedykcie Bnińskiej, nabyły dzieci: Krystyna Jadwiga Bnińska-Jędrzejowicz, Anna Maria Izabela Giebska, Maria Roza Bnińska, Stanisław Andrzej Bniński i Aleksander Hilary Łózeł Maria Bniński. Kolejne postanowieniem Sądu Rejonowego dla Krakowa Śródmieście w Krakowie z dnia 13 grudnia 2000 r., sygn. akt I Ns 2022/00/S, prawo do spadku po



Andrzeja Potockim nabyli: syn - Antoni Potocki i córka - Maria Potacka. Następnie postanowieniem Sądu Rejonowego dla Krakowa Śródmieścia w Krakowie z dnia 6 września 2006r. sygn. akt I Ns 530/06/S. prawo do spadku po Antonim Potockim nabył w całości syn - Jan Potocki.

Po ponownym i wnikliwym przeanalizowaniu obszernie zebranego w aktach sprawy materiału dowodowego, ustalono co następuje.

Właścicielem majątku „Krzyszowice”, objętego m.in. wykazami hipotecznymi lwh 565, lwh 570 Krzyszowice, lwh 577 Rudno księgi tabularnej oraz lwh 224, lwh 600 księgi gruntowej gm. katastralnej Krzyszowice na dzień 1 września 1939 r. jak i na dzień 13 września 1944r. był Adam Potocki. (dowód: arkusze posiadłości gruntowej; odpisy z dawnych wykazów hipotecznych lwh tab. 565 i 570 Krzyszowice, lwh tab. 577 Rudno, lwh 224 Krzyszowice, lwh 272 Krzyszowice, lwh 600 Krzyszowice).

Adam Potocki, oprócz majątku „Krzyszowice”, posiadał także szereg innych gruntów, położonych w przyległych gminach katastralnych (dawnego powiatu dzianowskiego i krakowskiego) m.in.: Baczyn, Brodła, Budzyn, Brzoskwina, Chulezryn, Czerna, Czyżówka, Frywald, Filipowice, Grojec, Lgota, Mirów, Morawica, Mysłachowice, Nawojowa Góra, Nielepice, Nowa-Góra, Okleśna, Psary, Rudno, Rusocica, Siersza, Tenczynek, Trzebionak, Wola Filipowska, Zalas jak również grunty zwane kluczem księstwa Zatorskiego (położone na terenie powiatu wadowickiego i oświęcimskiego) – dowód: zestawienie obszaru dóbr krzyszowickich, sygn. arch. O.U.Z. 228; sprawozdanie komisarza ziemskiego z dochodzeń przeprowadzonych w dobrach tzw. „Hrabstwa Tenczyńskich”, stanowiących własność hr. Adama Potockiego, sygn. arch. O.U.Z. 228.

Przeprowadzenie reformy rolnej miało na celu: a) upelnorolnienie istniejących gospodarstw karłowatych, małorolnych i średniorolnych, b) tworzenie nowych samodzielnych gospodarstw rolnych dla bezrolnych, robotników i pracowników rolnych oraz drobnych dzierżawców, c) tworzenie w pobliżu miast i ośrodków przemysłowych gospodarstw dla produkcji ogrodniczo-warzywniczej, d) zarezerwowanie odpowiednich terenów dla szkół oraz poddanych zarządowi państwowemu lub samorządowemu ośrodków dla podniesienia kultury rolnej, wytwórczości nasiennej, hodowlanej oraz przemysłu rolnego, e) zarezerwowanie odpowiednich terenów pod rozbudowę miast, kolonii mieszkaniowych i ogródków działkowych oraz terenów na potrzeby wojskowe, komunikacji publicznej lub melioracji (art. 1 ust. 2 dekretu PKWN z dnia 6 września 1944r. o przeprowadzeniu reformy rolnej).

W przypadku ustalenia, że dana nieruchomość ziemiska spełniała przesłanki określone w art. 2 ust. 1 lit. e ww. dekretu (tj. była nieruchomością ziemską, której powierzchnia przekraczała normy określone w wyżej cytowanym przepisie dekretu), nieruchomość taka przechodziła z mocy prawa bezzwłocznie, bez żadnego wynagrodzenia w całości na własność Skarbu Państwa i stosownie do art. 6 omawianego dekretu była obejmowana niezwłocznie zarządem państwowym przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych wraz z budynkami i całym inwentarzem żywym i martwym oraz znajdującymi się na tych nieruchomościach przedsiębiorstwami przemysłu rolnego.

W niniejszym uzasadnieniu dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy użyto określenia „nieruchomości ziemskiej” użytej w ww. przepisie, bowiem sam dekret nie zawiera jego legalnej definicji.

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 1 marca 1945 r. w sprawie wykonania dekretu PKWN z dnia 6 września 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej (Dz.U. Nr 10, poz. 51 z późn. zm.) w § 4 definiuje jedynie pojęcie użytków rolnych, do których są grunty orne, łąki, pastwiska, ogrody warzywne i owocowe.

Definiując pojęcia „nieruchomość ziemska” skonstruował Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu swojej uchwały z dnia 19 września 1990 r. sygn. akt. W 389 (TK 1990/126, w której stwierdził że: „ustawodawca poprzez określenie nieruchomości przynajmniej „ziemskie”, miał na względzie te obiekty mienia nieruchomego, które mają charakter rolniczy (...) intencją ustawodawcy było przeznaczenie na cele reformy rolnej tych nieruchomości lub ich części, które są lub mogą być wykorzystane do prowadzenia działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie produkcji roślinnej, zwierzęcej, sadowniczej, z tym że przez inne podmioty. Z przepisów tych nie wynika natomiast, ażeby na cele reformy rolnej były przeznaczone nieruchomości nie mające takiego charakteru, a więc m.in. działki budowlane (nie pozostające w funkcjonalnej łączności z gospodarstwem rolnym), wydzielone prawnie lub fizycznie przed 1 września 1939 r. (...) Działki wydzielone przed 1 września 1939 r. przez właściciela na potrzeby budownictwa mieszkaniowego z obszaru jego nieruchomości ziemskiej poprzez przedstawienie projektu parcelacji i zatwierdzenie tego projektu przez właściwą władzę administracyjną w dniu wejścia w życie dekretu, stanowiły odrębne od nieruchomości ziemskich przedmioty własności, nie podlegające przejęciu przez Skarb Państwa na podstawie art. 2 ust. 1 lit. e tegoż dekretu”.

Wprawdzie z dniem wejścia w życie Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. uchwały Trybunału Konstytucyjnego utraciły moc powszechnie obowiązującą, to jednak nie pozbawia tych uchwał zupełnie waloru wykładni, jeżeli są one zgodne z regułami interpretacyjnymi przyjętymi w teorii prawa.

Stanowisko zawarte w uchwale TK podzielił także Naczelny Sąd Administracyjny w swojej uchwale z dnia 5 czerwca 2006 r. sygn. akt I OPS 2/06, w której stwierdził m.in. „z na podstawie § 5 ww. rozporządzenia można orzekać nie tylko w zakresie norm obszarowych, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. e dekretu, tym samym nie wykluczając możliwości orzekania o tym, czy dana nieruchomość jest nieruchomością ziemską o charakterze rolniczym (w części bądź w całości), a jeśli taką nie jest, czy w takim razie pozostawała w związku funkcjonalnym (łączności) z nieruchomością ziemską”.

Dla ustalenia zakresu przedmiotowego art. 2 ust. 1 lit. e omawianego dekretu, należy również obok wykładni pojęcia „nieruchomości ziemskiej”, zdefiniować pojęcie „nieruchomości” funkcjonujące w momencie wejścia w życie dekretu o przeprowadzeniu reformy rolnej.

Na gruncie obecnie obowiązującego kodeksu cywilnego, nieruchomościami są części powierzchni ziemskiej, stanowiące odrębny przedmiot własności (grunty), jak również budynki trwale z gruntem związane lub części takich budynków, jeżeli na mocy przepisów szczególnych stanowią odrębny od gruntu przedmiot własności (art. 46 § 1 Kc). Aby część powierzchni ziemskiej stanowiła odrębny przedmiot własności, potrzebne jest fizyczne wyodrębnienie takiej części (działki). Oznaka takiego wyodrębnienia są granice działki (analogiczne rozumienie w dekrecie z dnia 11 października 1947 r. – Prawo rzeczowe), uwidocznione na urzędowych mapach, lub gdy na innej podstawie mogą być w terenie ustalone.

Warto także zaznaczyć, iż na terenach Galicji został wprowadzony w latach 1824-1854 kataster podatku gruntowego. Instrument ten miał spełniać dwa cele. Po pierwsze służył celom fiskalno-podatkowym, klasyfikując poszczególne grunty na kategorie jakości i ustalając przysługujący z nich dochód netto służący za podstawę wymiaru podatku gruntowego. Z drugiej zaś strony był podstawą prac technicznych - pomiarowych, niemając przy pomocy map oraz arkuszy posiadłości gruntowych stan posiadania poszczególnych właścicieli, w ramach jednostek rejestrowych (gmin katastralnych pokrywających się początkowo z gminami politycznymi), wielkości powierzchni oraz biegu granic. Reorganizacja katastru podatku gruntowego została przeprowadzona w oparciu o ustawę z dnia 24 maja 1869r. o uregulowaniu katastru podatku gruntowego (Dz.U. p. austr. Nr 88). Ustawa powyższa stanowiła podstawę do prowadzenia ewidencji gruntów w terenie do

chwili wydania dekretu z dnia 24 września 1947r. o katastrze gruntowym i budynkowym (DZ.U. Nr 61, poz. 344). Była też podstawą do założenia ksiąg gruntowych na mocy powszechnej ustawy z dnia 25 lipca 1871r. o księgach gruntowych oraz ustawy krajowej z dnia 20 marca 1874r. względem założenia i wewnętrznego urządzenia ksiąg hipotecznych (gruntowych) dla królestwa Galicji i Lodomerii z Wielkim Księstwem Krakowskim. Regulacje zawarte w powyższych ustawach były zatem obowiązujące w stosunku do nieruchomości będących przedmiotem niniejszego postępowania w dacie wejścia w życie dekretu o przeprowadzeniu reformy rolnej.

Ponadto należy podkreślić, że przy dokonywaniu pomiaru gruntów, zamierzano powierzyć parcel według ich aktualnego (na XIX wiek) stanu posiadania. Charakterystyczny dla katastru austriackiego jest fakt, iż podstawową jednostką identyfikacyjną gruntu była parcela, która stanowiła każdy rodzaj uprawy, każdy parafikat (grunty nieurodzajny) i grunt wolny od podatku gruntowego w ramach każdej działki gruntu znajdującej się w indywidualnym posiadaniu. Z tego też względu zaprowadzona była odrębna numeracja parcel podlegających podatkowi gruntowemu tzw. gruntowych oraz podlegających innym podatkom tzw. budowlanych. Stan ten nie jest już obowiązujący, gdyż obecnie przedmiotem ewidencji gruntów i budynków (katastru nieruchomości) jest działka ewidencyjna będąca ciągłym obszarem gruntu ograniczonym granicami stanowiącymi odrębny przedmiot władania niezależnie od sposobu jej użytkowania.

W uzasadnieniu wyżej przytoczonej uchwały TK z dnia 19 września 1990 r. stwierdzono m.in., iż: *„Dekret został wydany przed unifikacją prawa cywilnego i nie został zrealizowany przed wejściem w życie nowego ustroju ksiąg wieczystych. Skąd pojęcie „nieruchomości” przed wejściem w życie w dniu 1 stycznia 1947 r. prawa rzeczowego określić można na podstawie tych systemów prawnych, które obowiązywały u nas przed 1 stycznia 1947 r.”*

Definicja nieruchomości obowiązująca w dniu wejścia w życie dekretu PKWN z dnia 6 września 1944r. o przeprowadzeniu reformy rolnej zawarta została w §§ 285 – 308 części drugiej Kodeksu cywilnego austriackiego z 1811r. i znaczenie tego pojęcia nie odbiega od obecnego.

W niniejszej sprawie ocenie organu podlega zatem okoliczność wykorzystywania gruntów na cele gospodarki rolnej i szerzej jakiegokolwiek związku funkcjonalnego nieruchomości lub jej części z częścią wykorzystywaną do produkcji rolnej.

Zgromadzona w aktach sprawy dokumentacja archiwalna uzyskana m.in. z Archiwum Państwowego w Krakowie, Archiwum Akt Nowych w Warszawie, wskazuje iż ogólna powierzchnia majątności Adama Potockiego „Krzyszowice-Tenczynek”, położona w powiecie chrzanowskim, w dniu wejścia w życie dekretu o przeprowadzeniu reformy rolnej (tj. w dniu 13 września 1944 r.) wynosiła **7948,59 ha**, w tym użytków rolnych – **255, 25 ha** (dowód: „wykaz majątków ziemskich powyżej 50 ha w woj. krakowskim 1945”, sygn. archiwalna WUZ Kr 31). W protokole zdawczo-odbiorczym z dnia 21 kwietnia 1945r. dotyczącym przejęcia na własność Skarbu Państwa lasów wraz z przynależnymi do nich nieruchomościami i ruchomościami, będącymi własnością dr Adama Potockiego w Krzyszowicach, wykazano, iż powierzchnia ogólna majątku lasnego wynosiła **8861,5060 ha**, z czego wyszczególniono, iż lasy na terenie powiatu chrzanowskiego zajmowały powierzchnię – **7941,6092 ha**, na terenie powiatu krakowskiego – powierzchnia **572,7777 ha** i na terenie powiatu wadowickiego – powierzchnią **344,0960 ha** (dowód: protokół zdawczo-odbiorczy z dnia 21 kwietnia 1945r.). Z kolei inny dokument archiwalny zatytułowany jako: „opis nieruchomości sprzedany na dzień 1 maja 1945r.” - uznający majątek Krzyszowice za gospodarstwo rolnicze, odnosi się tylko do samej nieruchomości Krzyszowice nie uwzględniając

powierzchni lasów), wskazując iż powierzchnia ogólna wynosiła 140,95 ha, w tym użytków rolnych 115,38 ha. (dowód: opis nieruchomości sporządzony na dzień 1 maja 1943r., sygn. archiwalna WUZ Kr 28). Nieco inna powierzchnia została ujawniona w wykazie ewidencyjnym nieruchomości ziemskich podlegających dekretowi z dnia 6 września 1944r., uzyskanym z Archiwum Akt Nowych w Warszawie, mianowicie powierzchnia ogólna – 132,80 ha, w tym powierzchnia użytków rolnych – 107,30 ha (dowód: ewidencja nieruchomości ziemskich podlegających dekretowi z dnia 6 września 1944r., stan na dzień 1 stycznia 1949 r., sygn. archiwalna 2090).

Powyższe przedstawia, iż w wykazie powierzchni ogólnej jak również powierzchni użytków rolnych zachodzą pewne rozbieżności, jednak pomimo to należy stwierdzić, iż w każdym z wyżej wymienionych przypadków, norma obszarowa określona w art. 2 ust. 1 lit. e ww. dekretu (tj. 50 ha użytków rolnych lub 100 ha powierzchni ogólnej, a na terenie w województw poznańskim, pomorskim i śląskim 100 ha powierzchni ogólnej, niezależnie od wielkości użytków rolnych tej powierzchni), została spełniona aby przedmiotowa nieruchomość została przejęta na rzecz Skarbu Państwa w trybie dekretu o przeprowadzeniu reformy rolnej.

Nieruchomości, o których mowa w dekreście o reformie rolnej, przechodziły na rzecz Skarbu Państwa bezzwłocznie z mocy samego prawa „ex lege”, a wpis w księdze wieczystej Skarbu Państwa w miejsce dotychczasowego właściciela następował stosownie do art. 7 dekretu z dnia 8 sierpnia 1946r. o wpisywaniu w księgach hipotecznych (gruntowych) prawa własności nieruchomości przejętych na cele reformy rolnej (Dz.U. Nr 39, poz. 233), na podstawie zaświadczeń wydanych przez właściwe organy administracji.

W niniejszej sprawie ujawnienie w księgach wieczystych Skarbu Państwa, jako właściciela majątku „Krzyszowice” nastąpiło na podstawie zaświadczeń wydanych przez Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Chrzanowie – Wydział Rolnictwa i Leśnictwa z daty:

- 16 grudnia 1963 r. nr Rol. V/20/63,
- 6 sierpnia 1968 r. nr P.B.G. V-16/31/68,
- 30 listopada 1956 r. nr URZ/U/136/56

oraz zaświadczenia Wojewody Krakowskiego z dnia 11 maja 1996r. znak: GG.IV.6018/1/6/98/Ra (dowód: - odpisy z dawnych ksiąg hipotecznych lwh tab. 565 gm. kat. Krzeszowice, lwh tab. 577 gm. kat. Rudno, lwh tab. 570 gm. kat. Krzeszowice, lwh tab. 272 gm. kat. Krzeszowice, lwh 224 gm. kat. Krzeszowice; pismo Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Chrzanowie z dnia 16 grudnia 1963 r. znak: Rol. V/20/42/63, skierowane do Sądu Powiatowego w Chrzanowie o wpis realności lwh tab. 565 gm. kat. Krzeszowice w miejsce Adama Potockiego na rzecz Skarbu Państwa na mocy art. 2 ust. 1 lit. e ww. dekretu; pismo Wojewódzkiego Urzędu Ziemskiego w Krakowie z dnia 19 marca 1946r. znak: VII-3/302/46 skierowane do Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych w Warszawie).

Pomimo licznych starań organu orzekającego w niniejszej sprawie nie udało się odnaleźć ww. zaświadczeń wydanych przez Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Chrzanowie. Mimo ich braku przyjęto, iż majątek „Krzyszowice” przeszedł na rzecz Skarbu Państwa na mocy art. 2 ust. 1 lit. e ww. dekretu. Za powyższymi przemawia wiele dokumentów, m.in.: ww. pismo PPRN w Chrzanowie z dnia 16 grudnia 1963r., ewidencja nieruchomości ziemskich przejętych w trybie dekretu PKWN z dnia 6 września 1944r. o przeprowadzeniu reformy rolnej, gdzie w pozycji pn. „podstawa przejęcia” wymieniona jest litera „e” art. 2 ust. 1, a także wiele innych dokumentów (głównie archiwalnych) znajdujących się w aktach sprawy, które wykazują iż podstawą prawną przejęcia przedmiotowej nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa był art. 2 ust. 1 lit. e dekretu o reformie rolnej.

Aktualne orzecznictwo sądownoadministracyjne przy prowadzeniu tego rodzaju postępowań administracyjnych, nakłada na organ obowiązek zbadania czy dana nieruchomości jest nieruchomością ziemską o charakterze rolniczym (w części bądź całości) a jeśli taką nie jest, czy w takim razie pozostawała w funkcjonalnej łączności z pozostałymi gruntami nieruchomości ziemskiej o charakterze rolnym. Pojęcie związku funkcjonalnego nie jest pojęciem prawnym, nie zostało ono zdefiniowane ani w omawianym dekrete, ani w wydanym do niego akcie wykonawczym. Stosowana w niektórych wyrokach sądownictwa administracyjnego definicja związku funkcjonalnego brzmi następująco: związek funkcjonalny pomiędzy zespołem dworsko-parkowym (pałacowo-parkowym), a pozostałą częścią majątku ziemskiego posiadającego charakter rolny istnieje wówczas, gdy zespół dworsko-parkowy (pałacowo-parkowy) nie może funkcjonować bez majątku ziemskiego (o charakterze rolnym) i odwrotnie.

Mając na uwadze zalecenia zawarte w wydanej w niniejszej sprawie decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 lutego 2007r., ustalono następujący stan faktyczno-prawny objętych wnioskiem parcel na dzień 1 września 1939r. oraz na dzień 13 września 1944r.

Mimo, iż przedmiot sprawy dotyczy części majątku „Krzyszowice”, to analizując przeznaczenie i faktyczne wykorzystanie poszczególnych parcel katastralnych, objętych wnioskiem, nie sposób nie odnieść się do całości majątku. Analiza akt przedmiotowej sprawy (m.in.: mapa katastralna zatytułowana jako: – „Mapka Folwarku Krzyszowice” – obrazująca granice folwarku w Krzyszowicach, sygn. arch. OI.Z 228; mapy katastralne pochodzące ze zbiorów archiwalnych sygn. arch. K.Chrz.143, K.Chrz. 144; mapy ewidencyjne) pozwala na wyróżnienie kilku części majątku „Krzyszowice”, ze względu na ich charakter i przeznaczenie, i tak możemy wyróżnić części:

1. pałacowo-parkową,
2. „Lazaret” (szpital)
3. uzdrowską („Lazienki”),
4. rolną i folwarezną).

Ww. mapa wskazuje, iż część rolna majątku „Krzyszowice” wykorzystywana do produkcji rolnej mieściła się po południowej stronie ul. Kościuszki i ul. Bandurskiego.

W stosunku do parcel katastralnych, znajdujących się na terenie zespołu pałacowo-parkowego i w jego obrzeżach, a objętych przedmiotem wniosku ustalono następujący stan faktyczny.

Na parceli budowlanej **pb 2** (objętej lwh tab. 565 gm. kat. Krzyszowice), mieścił się budynek „starego dworu”, powstały około 1830r. staraniem Artura Potockiego. Obecnie w powyższym budynku znajduje się siedziba Urzędu Miasta i Gminy Krzyszowice. Budynek ten zgodnie z dokumentacją archiwalną uzyskaną z Archiwum Państwowego w Katowicach – wykaz budynków mieszczących się przy ul. Szamkowej, należących do Adama Potockiego posiadał numer porządkowy 7 (długość 12 1100 – akto gminy Krzyszowice, sygn. arch. 14). Parcela budowlana **pb 157** zabudowana była budynkiem „nowego pałacu”, będącego rezydencją mieszkalną rodziny Potockich, powstałą w 1850r. W czasie wojny (1939-1945) budynek nowego pałacu zajmowany był przez generała Franka, służąc za letnią rezydencję. Aktualnie pałac mieści się na dziale ewidencyjnej 1509/9, stanowiąc własność Gminy Krzyszowice (obecnie nie użytkowany). Otoczony był on rozległym parkiem/ogrodem o charakterze krajoznawczym.

z osiami widokowymi, alejami, starodrzewem i stawami (szczegółowa data 1848r. oraz podpisy fundatorów Adama i Katarzyny z Branickich, Potockich na kamieniu upamiętniającym założenie ogrodu), który to park umiejscowiony był na parcelach gruntowych pgr nr nr 182, 183, 184, 186, 187, 1440, 1439, 201, 846/4. Na parceli budowlanej pb 166 znajdował się budynek mieszkalny, który według oświadczenia złożonego przez P. Krystynę Bnińską-Jędrzejowicz w trakcie przeprowadzania oględzin nieruchomości (protokół z dnia 30 maja 2008r.) – zamieszkiwany był przez nauczyciela (aktualnie działka ewidencyjna 1508: ul. Nowa Wieś), obecnie zamieszkiwany przez osoby fizyczne.

Kolejno parcele budowlane pb nr nr 3, 81, 82 mieszczące się przy ul. Ogrodowej, zabudowane były – według dokumentacji archiwalnej pochodzącej z Archiwum Państwowego w Katowicach (sygn. arch. 14) - odpowiednio budynkami:

- budynkiem kuchni starego pałacu (aktualnie wyburzony).
- budynkiem zwanym Zakrzemiec lub „Letnerówka” (aktualnie w powyższym budynku znajduje się szkoła muzyczna).
- budynkiem zwanym „Henochówka” - nazwa budynku pochodzi od nazwiska jego mieszkańca, dra Józefa Henocha, będącego lekarzem. Natomiast, jak wykazuje dokumentacja archiwalna, w 1944 roku powyższy budynek zamieszkiwany był przez osobę o nazwisku Stokłosa Ludwik, będącego parcelantem - karta 108i (aktualnie wymieniony budynek zamieszkiwany jest przez osoby fizyczne).
- oraz budynkami mieszkalnymi „Urzędnicy” (aktualnie zamieszkiwanymi przez osoby fizyczne).

Ww. budynki mieszczące się przy ul. Ogrodowej posiadały charakter mieszkalny, nie miały one charakteru rolnego.

Dokonując szczegółowej analizy charakteru i faktycznego przeznaczenia ww. budynków ustalono, iż budynek mieszczący się przy ul. Ogrodowej 6 zamieszkiwany był przez osobę o nazwisku Letner Stanisław, będącego gracjalistą – emerytem (dowód: protokół z dnia 29 maja 1946r. - karta 620; zestawienie szczegółowe rocznych należności emerytów i gracjalistów – karta 1088; wykaz lokatorów – karta 1081). Z kolei w oparciu o Studium Naukowo-Historyczne i Urbanistyczne Konserwatorskie, tom I, opracowane przez mgr inż. Mikołaja Korneckiego, PP Pracownia Konserwacji Zabytków Oddział w Krakowie, Pracownia Dokumentacji Naukowej i Ewidencji Konserwatorskiej, Kraków 1979-1980 (znajdujące się w Wojewódzkim Urzędzie Ochrony Zabytków w Krakowie) ustalono, iż budynki mieszczące się przy ul. Ogrodowej/Nadgórzańskiego 9, 10 („Urzędnicy”), wybudowane w XIX wieku, zamieszkiwane były przez urzędników tj. osoby zatrudnione przy zajmowaniu się zarządzaniem majątkiem (ekonom, pisarz procentowy). Powyższe potwierdza także ww. wykaz budynków należących do Adama Potockiego, gdzie w pozycji odnoszącej się do budynku mieszczącego się przy ul. Ogrodowej 9, widnieje napis - „Urzędnicy”, zatem sama nazwa wskazuje na przeznaczenie budynku. Również Pani Krystyna Bnińska-Jędrzejowicz w trakcie przesłuchania zeznała, iż po stronie od ulicy Ogrodowej mieściły się budynki, które nie miały charakteru rolnego lecz mieszkalny, gdyż zamieszkiwali w nich – doktor, nauczyciel (dowód: protokół z zeznań strony z dnia 14 marca 2008r. – karta 718-716).

Z przytoczonego wyżej wykazu lokatorów (karta 1081) wynika, iż budynki „Henochówka” i „Letnerówka” były odpłatnie wynajmowane.

Z kolei na parceli budowlanej pb 83, położonej u zbiegu ul. Ogrodowej i ul. Kowcuszki, w latach 1939-1944, mieściły się następujące budynki: budynek „stajni angielskich”, (przeznaczony dla koni wyjazdowych, koni rasy arabskiej, lecz nie dla koni służących do pracy w roli), budynek spiehlerza oraz budynek wozawni. W pd.- zach. narożu budynku „stajni angielskich” przed 1939r. wydzielono niewielką lokalność (dowód: karta ewidencyjna zabytków architektury i budownictwa, uznająca „stajnie angielskie” za

zabytek, wykonana w październiku 1995r.). W wymienionej karcie ewidencji zabytków znajduje się zapis, iż spichlerz usytuowany był: „(...) w głębi działki równoległej do ul. Nadgórzeńskiego za domami oficjalistów (ob. ul. Nadgórzeńskiego 9 i 10).

Aktualnie budynek „stajni angielskich”, stanowi własność Powiatu Krakowskiego, w którym mieści się siedziba Powiatowego Urzędu Pracy w Krakowie filia w Krzeszowiecach. Teren oznaczony obecnie jako działka ewidencyjna nr 1550/9, poprzednio dalsza część pb 83, stanowił wjazd do zespołu pałacu. Powyższe budynki służyły jako zaplecze gospodarcze dla pałacu i związane były z jego potrzebami. Na parceli budowlanej pb 84 (ul. Kościuszki 1) w okresie 1939-1944r. znajdował się budynek mieszkalny zamieszkiwany przez służbę folwarczną, która za swą pracę pobierała pensję - wg oświadczenia P. Jana Potockiego (dowód: pismo Wojewódzkiego Urzędu Ziemskiego w Krakowie z dnia 19 marca 1946r. znak: VII-3/302/46; oświadczenie P. Jana Potockiego zawarte w protokole z oględzin nieruchomości z dnia 30 maja 2008r.). Parcela budowlana pb 132 zabudowana była budynkiem mieszkalnym. W sąsiedztwie pb 132 znajdowały się grunty oznaczone jako parcele gruntowe pgr 224/1 i 224/2 stanowiące ogrody oraz parcela pgr 221 stanowiąca pastwisko - wg odpisu z wykazu hipotecznego lwh tab. 565 Krzeszowice pastwisko. Wyżej wymienione parcele katastralne mieściły się w granicy zespołu pałacowo-parkowego.

Parcele budowlane pb nr nr 435, 436 (objęte dawnym wykazem hipotecznym lwh tab. 565 Krzeszowice), pb nr nr 350/1, 350/2 oraz parcele gruntowe pgr 951, 952/1, 952/2, 952/3, 952/4 (objęte dawnym wykazem hipotecznym lwh 224 Krzeszowice) mieściły się bezpośrednio poza terenem parkowym w kierunku „Lazaretu”, przy ul. Bandurskiego. Zabudowane były, według oświadczeń złożonych przez P. Krystynę Binińską-Jędrzejowicz i P. Jana Potockiego - w trakcie przeprowadzania oględzin nieruchomości - odpowiednio: budynkiem mieszkalnym przeznaczonym dla służby (pb nr 435/aktualnie działka ewidencyjna nr 1556/4 na której mieści się budynek mieszkalny), budynkiem mieszkalnym „Albusówką”, przeznaczonym na pobyt gości pałacu albo gości uzdrowiskowych (pb 350/1) oraz budynkiem stanowiącym warsztat na narzędzia. Warto zaznaczyć, iż powyższe budynki mieściły się poza częścią rolną majątku Krzeszowice.

Część gospodarcza przedmiotowego majątku, która była wykorzystywana do produkcji rolnej znajdowała się natomiast po drugiej stronie ul. Bandurskiego - ul. Kościuszki.

Parcele katastralne pb nr nr 118, pb 119 i pgr nr nr 934, 935/1, 944/2 i 1433, objęte lwh 272 Krzeszowice oraz parcela gruntowa pgr nr 935/2, objęta dawnym wykazem hipotecznym lwh 600 Krzeszowice, mieściły się na terenie tzw. „Lazaretu”, przy ul. Bandurskiego. Parcele budowlane pb 118 i 119 zabudowane były budynkami szpitala, natomiast parcele gruntowe pgr nr nr 934, 935/1, 944/2 i 1433, okalały szpital, tworząc jeden zwarty kompleks (dowód: mapy katastralne sygn. arch. K.Chrz.143, K. Chrz.144; UGKr 24, na których widnieje napis „Lazaret”). W opracowaniu Stanisława Berezowskiego pt. „Dzieje Lekarskie Krzeszowice” czytamy: „w latach dwudziestych XIX w. po odkryciu drugiego źródła wody siarczanej w zachodniej stronie Krzeszowice, Zofia z Branickich Potocka odkupiła od właścianina prawdopodobnie w roku 1822 cały teren, na którym znajdowało się to źródło i poleciła na nim wybudować szpital” (karta 51). Szpital był wykorzystywany do kąpieli mineralnych, pełniąc funkcje obiektu balneologicznego. Na terenie „Lazaretu” składało się własne założenie ogrodowe, a od strony drogi głównej prowadzącej do niego zachowana do dziś aleja wysadzana starymi drzewami (karta 19 - opracowanie Mirosława Hołewińskiego „Uzdrowisko w Krzeszowicach”). Powyższe wskazuje na lokalizację szpitala. Wymienione parcele z uwagi na swoją zabudowę miały charakter służący lecznictwu.

W stosunku do parcel katastralnych, objętych przedmiotem wniosku, a znajdujących się w części zespołu leczniczo-uzdrowiskowego majątku „Krzeszowice” związanego z Lazuretem (gdzie znajdowały się źródła lecznicze wód siarczanych, solankowych) ustalono co następuje.

Na parcelach budowlanych **pb nr nr 8, 9, 12, 78, 79** oraz parcelach gruntowych **pgr nr nr 1/1, 1/2, 1/3, 1/4** (jak wyżej wykazano powstałych z pgr nr 1), **2, 3, 4, 5/1, 5/3, 5/4, 211, 1550/3, 1439, 1440, 1538**, (objętej dawnym wykazem hipotecznym lwh tab. 565 Krzeszowice) znajdował się kompleks uzdrowiskowy wraz z otaczającym parkiem uzdrowiskowym - na mapach katastralnych oznaczony jako „Łazienki” i „Zielone Kapiele”. Powyższe parcele katastralne zabudowane były odpowiednio następującymi budynkami: budynkiem tzw. „Łazienek”, pawilonem tzw. „Japonką”, „hotelem Łazienkowym”, budynkiem „Vauxhall”.

Na parceli budowlanej **pb nr 8** znajdował się tzw. „hotel łazienkowy” liczący 40 pokoi: budynek piętrowy, zbliżony do wielkości „Łazienek” - (aktualnie w wymienionym budynku mieści się Liceum Ogólnokształcące - działka ewidencyjna nr 1537, ul. Ogrodowa 2). Powyższy budynek powstał w 1876r., przeznaczony był on na pobyt gości uzdrowiska w Krzeszowicach. Tuż opodal „hotelu łazienkowego”, na parceli budowlanej **pb nr 9** mieszczącej się przy ul. Ogrodowej 1 /Daszyńskiego 1 znajdował się budynek tzw. „Łazienek” lub „Zielonych Łazienek”, który pełnił funkcję centrum uzdrowiska krzeszowickiego. Powyższy budynek jest tożsamy z budynkiem zdrojowym o nazwie „Zofia”, która to nazwa pochodzi od imienia fundatorki - Zofii z Braniczkich Potockiej. Obecnie w budynku tym mieści się Ośrodek Rehabilitacji i Narządu Ruchu „Krzeszowice”. Budynek zdrojowy „Zofia” został wybudowany w XVIII w., przebudowany przed 1822r., następnie w latach 1960-1962r. miała miejsce dobudowa nowego skrzydła z przewiązką i jego rozbudowa w 2006r. Przy budynku „Zofia” znajdował się park zdrojowy, założony w XVIII wieku, jak wynika z ww. opracowania Stanisława Berezowskiego, w XIX wieku Łazienki były wydzierzawiane przez właściciela (karta 61).

„Łazienki” w XIX w. były długim jednopiętrowym budynkiem, w którym mieściło się 14 łazienek: 10 z jedną wanną i 4 z dwoma wannami. W okresie I wojny światowej zakład zdrojowy wykorzystywany był do celów lecznictwa wojskowego. Z początkiem lat 20 - tych XX wieku podjęto próbę ożywienia uzdrowiska. W 1923r. odrestaurowano łazienki, rozbudowano budynek kąpielowy, podwojono liczbę kabin kąpielowych i wyposażono w nowoczesne urządzenia (lampa kwarcowa, aparat do nagrzewania elektrycznych, do diatermii i inne). Zakres zabiegów balneologicznych rozszerzono o endoskopię, galwanokautykę, diatermię, kąpiele z bezprzewodnikiem kwasu węglowego i inne (karta 13, 786). W bliskim sąsiedztwie „Łazienek” w latach 20 - tych XX w. (1927r.) wybudowano drewniany pawilon zwany willą „Japonka” (aktualnie zamieszkiwany przez osoby fizyczne, stanowiący własność Powiatu Krakowskiego - dz. ew. 1537 J). Przeznaczona ona była dla gości, gdzie na dole znajdowała się restauracja, połączona z kawiarnią, mleczarnia, na górze zaś urządzono pokoje wraz z obsługą. Dla rozrywki kuracjuszy zbudowano kort tenisowy; miejscowe kasyno miało bibliotekę i inne rozrywki (szczegółowy opis - karta 53). W latach 30 - tych z uzdrowiska korzystało około 500 osób rocznie. Natomiast na parceli budowlanej **pb nr 12** zlokalizowanej przy ul. Daszyńskiego mieścił się budynek pałacu „Vauxhall” oraz oficyna - salon uzdrowiska, pełniący funkcję komercyjnej zycia towarzyskiego uzdrowiska, wyposażony w salony, galerie portretów, stanowiących chlubę możnego rodu protektorów uzdrowiska. Powstał on w latach 1784-86. Do 1845r. spełniał on rolę „Salonu” - domu zdrojowego. Od końca XIX w. przeznaczony został na biura administracji urzędu dworskiego, potem zaś przeznaczony został na pomieszczenia sklepowe. Aktualnie w powyższym budynku znajduje się Krzeszowicki Ośrodek Kultury Pałac Vauxhall - zatem przeznaczenie budynku ma podobny charakter jak pierwotnie.



Na terenie parku uzdrowiskowego nieopodal budynku „Japoński” mieściły się również zabudowane parcele budowlane **pb nr nr 78 i 79**. Mapy katastralne wskazują, iż były to dwa niewielkie budynki połączone ze sobą. Jednak mimo starań, organowi nie udało się ustalić jaki charakter, przeznaczenie miały budynki mieszczące się na wymienionych parcelach. Wnioskodawca określił je jako stanowiące tereny zielone sanatorium w Krzeszowicach. Mając na uwadze fakt, iż pb 78 i pb 79 mieściły się w środku zespołu uzdrowiskowego i otaczały je tereny zielone, należało przyjąć, iż musiały być one związane z działalnością uzdrowiskową. Z kolei na parcelach gruntowych **pgr nr nr 60/1 i 60/3** (objętych lwh tab. 565, Krzeszowice) oraz **pgr nr nr 74, 69/1, 1530** (objętych lwh tab. 570 Krzeszowice „Papiernia”) mieściła się promenada tzw. „dzikie planty”, pełniące funkcję parku nad brzegami Krzeszówki, tworząc w tym miejscu malownicze meandry.

Warto także zaznaczyć, iż Krzeszowice uważane były za pierwszy w Polsce zespół zdrojowy o charakterze leczniczo-rozrywkowym zorganizowany według programu, którego aktualność trwa właściwie aż do dnia dzisiejszego (karta 862 - opracowanie Bożeny Majewskiej-Maszkowskiej p.t.: „Krzeszowice - uzdrowisko księżny marszałkowej str. 121, kwartalnik Architektury i Urbanistyki 1970).

Wszystkie ww. parcele katastralne mieściły się w dniu wejścia w życie dekretu o przeprowadzeniu reformy rolnej w granicach administracyjnych miasta Krzeszowice.

Natomiast parcela budowlana **pb nr 64** oraz parcele gruntowe **pgr nr nr 428, 429 i 762** (objęte lwh tab. 577 Rudno), stanowią aktualnie działkę ewidencyjną nr 909/9/136/1 położoną w pobliżu od Krzeszowice Rudnie. Na parceli pb 64 znajdowały ww. się ruiny zamku „Tenczyn”, natomiast parcele gruntowe pgr nr nr 428, 429 i 762 otaczały bezpośrednio ruiny zamku. Zamek „Teczyn” wznoszony był etapowo już od średniowiecza. W 1822r. stał się własnością rodu Potockich. Ruiny zamku „Tenczyn” stanowią czołowy przykład architektury obronno-rezydencjonalnej na obszarze historycznej Małopolski, o czym decydują wartości architektoniczno-przestrzenne i artystyczne, jak i historyczne oraz krajobrazowe. W 1883 r. zaczęto chronić mury przez zamurowanie zewnętrznych dziur i wstawienie bramy wehudowej. Ruiny zamku zostały uznane za zabytek i objęte ochroną prawną na mocy orzeczenia wydanego przez Urząd Wojewódzki w Krakowie z dnia 3 marca 1930r. nr XII-40-30, następnie zaktualizowanego decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Krakowie z dnia 9 kwietnia 1968r. L.kl.V-3/16/68 o wpisie do rejestru zabytków pod numerem A-12 ruin zamku Teczyn, obejmującą pozostałości zamku w całości, wszystkie fragmenty murów oraz teren wzgórze zamkowego wraz z otoczeniem iestnym. Ruiny opustoszałego zamku „Tenczyn”, pochodzącego jak wyżej wspomniano jeszcze z czasów średniowiecznych, a w dacie przejęcia nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa wehudzającego w skład dóbr Adama Potockiego, stanowiły odrębną całość funkcjonującą samoistnie i posiadającą własność terytorialną.

Mając na uwadze przedstawione wyżej ustalenia podjęte w wyniku przeprowadzonego postępowania dowodowego, w przedmiotowej sprawie dotyczącej zasadności przejęcia na rzecz Skarbu Państwa w ramach art. 2 ust. 1 lit. e dekretu o przeprowadzeniu reformy rolnej, parcel wymienionych w sentencji decyzji, położonych w Krzeszowicach i Rudnie, ustalono co następuje:

Parcelę objętą przedmiotowym wnioskiem o nabycie w całość przez Skarb Państwa w Krzeszowicach, objętego wykazami hipotecznymi, lwh tab. 565 gm. kat. Krzeszowice, lwh tab. 570 gm. kat. Krzeszowice, lwh tab. 577 gm. kat. Rudno, lwh tab. 600 gm. kat. Krzeszowice, lwh 224 gm. kat. Krzeszowice, lwh 272 gm. kat. Krzeszowice, Powyższy majątek stanowił w dacie wejścia w życie dekretu PKWN o przeprowadzeniu reformy rolnej własność jednej osoby – hr. Adama Potockiego. Powierzchnia ogólna majątku przekraczała normy określone w art. 2 ust. 1 lit. e omawianego dekretu, co zostało wyżej

stwierdzone. Badanie jednak rozmiaru łącznego nieruchomości ziemskiej „Krzeszowice” nie było przedmiotem niniejszego postępowania.

W wyniku przeprowadzenia reformy rolnej majątek „Krzeszowice” został przeznaczony na gospodarstwo hodowlane i protokołem zdawczo-odbiorczym z dnia 12 lipca 1945r. przekazany Wydziałowi Rolnemu Uniwersytetu Jagiellońskiego - łącznie przekazano 132,83 ha (karta 628). Część objęły także Zakłady Przemysłowe w Krzeszowicach. Jak wynika z dokumentacji archiwalnej (karta 409) przedmiotowy majątek nie został rozparcelowany na rzecz osób fizycznych, o których mowa w dekreście.

W skład majątku „Krzeszowice” wchodziły parcele o różnym przeznaczeniu:

1. parcele należące do zespołu pałacowo-parkowego, na których mieściły się budynki o charakterze mieszkalnym, rekreacyjnym;
2. parcele mieszczące się na terenie uzdrowiska zabudowane budynkami mającymi charakter leczniczy, uzdrowiskowy (gdź znajdowały się tam słynne źródła wód siarczanych), jak również służące na pobyt i rozrywkę dla kuracjuszy,
3. parcele należące do „Lazaretu” - czyli części związanej z uzdrowiskiem na której znajdował się szpital.
4. parcele należące do folwarku - części rolnej, związanej z prowadzeniem produkcji rolnej.

Działalność rolna nie stanowiła jedyne go źródła dochodów rodu Potockich. Znaczne dochody przynosiły przedsiębiorstwa przemysłowe, jak tartak, kopalnia, fabryka gontów czy cegielnia (karta 785, 718). W rozpatrywanej sprawie warto dodać, iż podobne stanowisko w swojej opinii (zawartej w piśmie z dnia z dnia 7 kwietnia 2008r. znak: OZK.MW+TS.4011-220/08), zajął Wojewódzki Konserwator Zabytków w Krakowie, stwierdzając, iż działalność rolnicza majątności Krzeszowickiej nie stanowiła jedyne go źródła dochodów; znaczne dochody przynosiły bowiem też zakłady i przedsiębiorstwa przemysłowe m.in. związane z tutejszymi bogactwami naturalnymi. (w: Polski Słownik biograficzny, t. XXVII/4 zes. 115, s.795-797 i s.750-755); *Artura Potockiego założyciela linii krzeszowickiej oraz rodu jego syna, Adama Potockiego, którego wielomilionowa fortuna – majątek odziedziczony po ojcu, który jeszcze pomógł – stwarzała warunki do podjęcia tak wielkiego wysiłku finansowego i organizacyjnego, jakim była budowa pałacu i założenie ogrodu. Dalej w opinii konserwatora zabytków czytamy, iż: „zespół pałacowy wraz z otaczającym parkiem, podstawowy element strukturalny majątku = założenia posiadał wyraźną odrębność w sensie układu przestrzennego, programu funkcjonalnego oraz sposobu i formy zagospodarowania. Pełnił wyłącznie funkcje mieszkalno-reprezentacyjnej rezydencji właściciela (z osobnym parkiem o funkcji rekreacyjno-kontemplacyjnej), z natury rzeczy nie wiążącej się bezpośrednio z prowadzeniem działalności rolniczej”.*

Mimo iż właścicielem pałacu był Adam Potocki, to do roku 1939 r. ten pałac w Krzeszowicach zamieszkiwany był przez jego matkę, brata Andrzeja Potockiego, jego żonę i dzieci. Andrzej Potocki był namiestnikiem Galicji, zajmował się polityką (karta 717, 718 – zeznania P. Krystyny Bnińskiej-Jędrzejowicz). Natomiast właściciel Krzeszowic - Adam Potocki jak wynika, ze sprawozdania z roku 1921 (karta 765), sporządzonego przez komisarzy ziemskiego, wówczas zamieszkiwał w Zatorze, a w 1939r. opuścił Polskę. W czasie wojny pałac w Krzeszowicach był letnią rezydencją generała Franka. Powyższe wskazuje, iż Adam Potocki nie uczestniczył bezpośrednio w administrowaniu nieruchomością.

Zespół pałacowo-parkowy wraz z obszernym parkiem o powierzchni ponad 12 ha, stanowił jeden kompleks mieszkalno - rekreacyjny, wypoczynkowy, Zespół uzdrowiskowy, jak sama nazwa wskazuje, pełnił funkcję lecznicze, zdrojowe, gdyż wykorzystywano znajdujące się tam źródła wód siarczanych. Do dnia dzisiejszego budynek

zbioru „Zofia” (przebudowany, zmodernizowany) wykorzystywany jest na cele lecznicze. Także budynek „Vauxhall” pełni podobną funkcję jak w XIX i XX wieku, jako centrum kulturalno-oswiatowe. Obecnie mieści się w nim „Krzeszowicki Ośrodek Kultury Pałac Vauxhall”. Zespół leczniczo-uzdrowiskowy związany był z Lazaretem. Poprzez budowę obiektów reprezentacyjnych takich jak: pałac, kościół, Krzeszowice zyskały rangę rezydencji.

Część rolna przedmiotowego majątku – folwark (która, z uwagi na jej produkcję rolną niewątpliwie była nieruchomością ziemską), mieściła się po południowej stronie ul. Kosciuszki i ul. Bandurskiego, poniżej torów kolejowych. Ullice i tory oddzielały część rolną majątku od Lazaretu, zespołu pałacowo-parkowego i kompleksu uzdrowisk (karta 753-mapka folwarku). Każda w wymienionych części posiadała odrębne wjazdy na swój teren.

Mając powyższe na uwadze, po dokonaniu wnikliwej i szczegółowej analizy akt sprawy, stwierdzono, iż przedmiotowe parcele katastralne, wymienione w sentencji decyzji, mieszczące się zarówno na terenie zespołu pałacowo-parkowy, uzdrowiska „Lazaretu” oraz na terenie ruin zamku „Tenczyn” w Rudnie - nie stanowiły nieruchomości ziemskiej oraz nie były funkcjonalnie powiązane z gospodarstwem rolnym majątku Krzeszowice. W omawianej sprawie brak jest powiązań finansowych, gdyż jak wyżej wywiedziono właściciel dóbr krzeszowickich dr Adam Potocki, czerpał dochody z innych źródeł, aniżeli tylko produkcją rolną, a to z prowadzenia szeregu zakładów i przedsiębiorstwa przemysłowych. Brak także powiązań organizacyjnych, gdyż właściciel – Adam Potocki – nie zajmował się bezpośrednio administrowaniem i zarządzaniem majątku Krzeszowice. Czyniła to administracja dóbr krzeszowickich. W niniejszej sprawie nie zauważa się także powiązań terytorialnych, gdyż zarówno kompleks pałacowo-parkowy, kompleks uzdrowiskowy czy szpitalny, był wyodrębniony od części rolnej majątku. Także ruiny zamku w Rudnie, będące wówczas jak i obecnie zabytkiem historycznym, nie miały powiązania funkcjonalnego z częścią majątku służącą do produkcji rolnej. Stanowiły one i stanowią nadal odrębną całość funkcjonującą samoistnie i posiadającą własną terytorialną integralność.

Powyższe zespoły/kompleksy miały inny charakter jak i przeznaczenie, które nie było związane z produkcją rolną. Ich charakter służył celom mieszkalnym, rekreacyjnym, wypoczynkowym jak i uzdrowiskowym.

Powyższe pozwala stwierdzić, iż parcele katastralne wymienione enumeratywnie w sentencji decyzji, tworzące zespoły: pałacowo-parkowy, uzdrowiskowy powiązany z Lazaretem oraz ruiny zamku „Tenczyn” w Rudnie, mogły prawidłowo funkcjonować bez gospodarstwa rolnego (części rolnej) majątku Krzeszowice i odwrotnie. Zatem nie pozostawały one w faktycznej funkcjonalnej łączności z pozostałą resztą przedmiotowego majątku, stanowiącego była własność Adama Potockiego, podlegającego przejęciu na cele reformy rolnej.

Biorąc powyższe pod uwagę należało stwierdzić, iż byłe parcele katastralne wymienione w sentencji decyzji - jako nie mające związku z prowadzeniem gospodarstwa rolnego, w skład którego wchodziły grunty nie mające charakteru rolnego, a więc nie mogły być wykorzystywane rolniczo – nie mogą być uznane za nieruchomości ziemską w rozumieniu przepisów dekretu PKWN z dnia 6 września 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej, a w konsekwencji należy stwierdzić, że nie podlegały art. 2 ust. 1 pkt 1 omawianego dekretu.

Pismem z dnia 29 września 2008r. Pan Janusz Pałka-Klimas - pełnomocnik Pana Jana Potockiego – zwrócił się z prośbą o przedłużenie terminu rozpatrzenia przedmiotowej sprawy, stwierdzając iż w zgromadzonym materiale dowodowym występują braki. Odnosząc się do powyższego pisma organ orzekający w niniejszej sprawie uważa, iż jest ono

bezzasadnie, gdyż dotychczas zebrany materiał dowodowy pozwala na prawidłowe i rozstrzygnięcie.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji decyzji.

**Pouczenie**

Od niniejszej decyzji przysługuje stronom odwołanie do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi za pośrednictwem Wojewody Małopolskiego, w terminie 7 dni od dnia jej doręczenia.

Z up. Wojewody Małopolskiego

*[Podpis]*  
Dyrektor Wydziału  
Skarbu Państwa i Nieruchomości

**Otrzymują:**

1. Adwokat Stanisław Buczek  
(pełnomocnik P. Krystyny Bnińskiej-Jędrzejowicz  
i P. Jana Potockiego)
2. Pani Krystyna Bnińska-Jędrzejowicz  
(pełnomocnik P. Anny Gębskiej, P. Stanisława Bnińskiego, P. Marii Bnińskiej  
i P. Aleksandra Hilarego Bnińskiego)
3. Pani Maria Potocka
4. Pan Janusz Pałka-Klimas  
(pełnomocnik P. Jana Potockiego)
5. Burmistrz Miasta w Krzeszowicach  
ul. Ogrodowa 1  
32-065 Krzeszowice
6. Starosta Krakowski  
ul. Słowiańskiego 20  
00-007 Kraków
7. Agencja Nieruchomości Rolnych zli  
Pl. Majejki 5/8  
01-157 Kraków
8. Marszałek Województwa Małopolskiego  
ul. Basztowa 22  
01-156 Kraków
9. Lasy Państwowe Nadleśnictwo Krzeszowice

ul. Lesna 13  
32-080 Zabierzów  
Dzaj

Do wiadomości:

1) Środek Rehabilitacji i Narządu Ruchu – decyzja ostateczna  
„Krzyszowice” SP ZOZ  
ul. Daszyńskiego 1  
32-065 Krzeszowice

**Uchwała Nr XXXI/322/13**  
**Rady Powiatu w Krakowie**  
**z dnia 29 maja 2013r.**

**w sprawie podjęcia rezolucji**

Na podstawie § 6 ust. 2 pkt 4 Regulaminu Rady Powiatu w Krakowie, stanowiącego załącznik nr 3 do Statutu Powiatu Krakowskiego (t.j. Dziennik Urzędowy Województwa Małopolskiego z 2013 r. poz. 2172) Rada Powiatu w Krakowie uchwała, co następuje:

**§ 1**

Mając na uwadze troskę o bazę lokalową powiatowych jednostek organizacyjnych podejmuje się rezolucję w brzmieniu jak w załączniku do niniejszej uchwały.

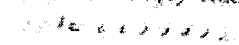
**§ 2**

1. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Powiatu w Krakowie.  
2. Rezolucję stanowiącą załącznik do uchwały otrzymują:

1. Pan Bronisław Komorowski Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Pan Bogdan Borusewicz Marszałek Senatu
3. Pani Ewa Kopacz Marszałek Sejmu
4. Pan Donald Tusk Prezes Rady Ministrów
5. Pan Jacek Rostowski Minister Finansów
6. Pan Włodzimierz Karpiński Minister Skarbu
7. Pan Stanisław Kalemba Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
8. Posłowie i Senatorowie Województwa Małopolskiego

**§ 3**

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady  
  
mgr inż. Tadeusz Nabagło

Załącznik  
do Uchwały Nr XXXI/322/13  
Rady Powiatu w Krakowie  
z dnia 29.05.2013 r.

## Rezolucja

### w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej

Rada Powiatu w Krakowie apeluje o podjęcie inicjatywy ustawodawczej dotyczącej rekompensaty dla jednostek samorządu terytorialnego ze strony Skarbu Państwa z tytułu utraconego mienia w wyniku roszczeń reprivatyzacyjnych byłych właścicieli i ich spadkobierców oraz szkody w postaci wypłaconego im odszkodowania z tytułu bezumownego korzystania z mienia, w stosunku do którego unieważnione zostały decyzje komunalizacyjne.

Na mocy decyzji Wojewody Małopolskiego m.in. z dnia 9 stycznia 2001r. znak GG.VI.7722/V/111/2000/01/OR Powiat Krakowski nabył prawo własności zabudowanej nieruchomości oznaczonej jako dz. nr 1550/6 o pow. 0,2021 ha położonej w Krzeszowicach i z dnia 22 lutego 2000 r. znak GG.VI.7723/V/21/2000/01/BP Powiat Krakowski nabył prawo własności zabudowanej nieruchomości położonej w Krzeszowicach oznaczonej jako dz. nr 1537 o pow. 0,4073 ha.

Na nieruchomościach tych Powiat wykonuje zlecone ustawami zadania tj. odpowiednio filię Starostwa oraz Liceum Ogólnokształcące.

Nieruchomości te pochodzą z byłego majątku rodziny Potockich znacjonalizowanego na podstawie dekretu PKWN z dnia 6 września 1944r. o przeprowadzeniu reformy rolnej (Dz.U. z 1945r. Nr 10 poz.51 ze zm.).

Na skutek roszczeń reprivatyzacyjnych spadkobierców byłego właściciela majątku Wojewoda Małopolski orzekł w ostatecznej decyzji z dnia 30 września 2008r. znak SN.III.EZ.7716-1-42-07 wydanej w trybie § 5 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 1 marca 1945r. w sprawie wykonania dekretu PKWN o przeprowadzeniu reformy rolnej o niepodpadaniu pod działanie dekretu PKWN z dnia 6 września o przeprowadzeniu reformy rolnej (Dz.U. z 1945r. Nr 10 poz.51 ze zm.) parcel katastralnych, objętych dawnymi wykazami hipotecznymi lwh tab.565 gm.kat. Krzeszowice, lwh tab.570 gm.kat. Krzeszowice, lwh 224 gm.kat. Krzeszowice oraz lwh 600 Krzeszowice stanowiących była własność Adama Potockiego (*w tym m.in. przywołane na wstępie nieruchomości*).

Mocą nieprawomocnego orzeczenia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 1 sierpnia 2012r. sygn.akt IV SA/Wa 897/12 wstrzymane zostało wykonanie ostatecznej decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 listopada 2009r. znak GZ Rn-057-625-1172/08 orzekającej o niepodpadaniu pod działanie dekretu PKWN z dnia 6 września o przeprowadzeniu reformy rolnej (Dz.U. z 1945r. Nr 10 poz.51 ze zm.)

parcel katastralnych, objętych dawnymi wykazami hipotecznymi lwh tab.565 gm.kat. Krzeszowice, lwh tab.570 gm.kat. Krzeszowice, lwh 224 gm.kat. Krzeszowice oraz lwh 600 Krzeszowice stanowiące były własność Adama Potockiego oraz poprzedzającej ją decyzji Wojewody Małopolskiego z dnia 30 września 2008r. znak SN.III.EZ.7716-1-42-07 do czasu uprawomocnienia się wyroku w sprawie ich uchylenia z powodu uchybień formalnych do ponownego rozpatrzenia.

Od wyroku skargę kasacyjną wnieśli spadkobiercy Adama Potockiego. Rozpatrzenie skargi Naczelny Sąd Administracyjny wyznaczył na dzień 6 czerwca 2013 r.

Toczące się przed Ministrem Skarbu Państwa postępowanie o stwierdzenie nieważności powołanych na wstępie decyzji Wojewody Małopolskiego: z dnia 9 stycznia 2001r. znak GG.VI.7722/V/111/2000/01/OR stwierdzającej nabycie przez Powiat Krakowski prawa własności nieruchomości zabudowanej oznaczonej jako dz. nr 1550/6 o pow. 0,2021 ha i z dnia 22 lutego 2000 r. znak GG.VI.7723/V/21/2000/01/BP stwierdzającej nabycie przez Powiat Krakowski prawa własności nieruchomości zabudowanej oznaczonej jako dz. nr 1537 o pow. 0,4073 ha zostały zawieszane postanowieniami z dnia 23 stycznia 2013r. do czasu zakończenia postępowania toczącego się przed organami właściwymi w sprawie orzeczenia w przedmiocie niepodpadania pod działanie dekretu PKWN w/w nieruchomości, jako zagadnienia wstępnego w postępowaniu o stwierdzenie nieważności decyzji komunalizacyjnych.

Nadto w Sądzie Rejonowym Wydziale Cywilnym w Krakowie zawisły postępowania z wniosku spadkobierców byłego właściciela majątku o zawezwanie Powiatu Krakowskiego o zawarcia ugody w sprawie odszkodowania tytułu bezumownego korzystania przedmiotowych nieruchomości za okres 10 lat wstecz.

Uprawomocnienie się decyzji Wojewody orzekającej o niepodpadaniu w/w nieruchomości pod działanie Dekretu PKWN, co z kolei będzie stanowić podstawę do podjęcia zawieszzonego postępowania przez Ministra Skarbu i wydanie decyzji o stwierdzeniu nieważności decyzji komunalizacyjnych, skutkować będzie tym że Powiat nigdy nie nabył własności przedmiotowych nieruchomości i będzie zobowiązany do ich wydania spadkobiercom byłego właściciela i do zapłaty za ich bezumowne korzystanie.

W takiej sytuacji Powiat Krakowski pozbawiony zostanie bazy lokalowej niezbędnej dla wykonywania zleconych ustawami zadań to jest szkoły i urzędu a także zmuszony będzie ponieść wydatek w postaci odszkodowania za bezumowne korzystanie z tych nieruchomości za lata wstecz.

Powiat Krakowski nie będzie w stanie bez pomocy ze strony Skarbu Państwa ani pozyskać zamiennej bazy lokalowej dla prowadzenia szkoły jak i filii Starostwa ani zapłacić zasądzonego sądowo odszkodowania za bezumowne korzystanie z utraconych nieruchomości zważywszy na brak takich środków w budżecie Powiatu a także zadłużenia powstałego w związku z realizacją innych ustawowych zadań, którego spłata rozciąga się na lata 2013 – 2025.



W podobnej sytuacji znajduje się Gmina Krzeszowice, Województwo Małopolskie i inne jednostki sektora publicznego, które również na podstawie decyzji komunalizacyjnych nabyły własność nieruchomości wchodzących w skład byłego majątku Potockich, znacjonalizowanego na podstawie Dekretu PKWN.

Aktualne roszczenia spadkobierców wobec Powiatu Krakowskiego objęte zawistymi przed sądem powszechnym wnioskami o zavezwanie do próby ugodowej dotyczą wydania w naturze przedmiotowych nieruchomości oraz zapłaty odszkodowania za ich bezumowne korzystnie na kwotę 34 215 400, 00 zł.

Koszt budowy nowej siedziby dla Liceum Ogólnokształcącego szacuje się na około 15 000 000,00 zł.

Przedstawiony powyżej stan faktyczny dotyczy tylko jednego spośród kilku innych majątków (należących do innych właścicieli), znacjonalizowanych na podstawie dekretu PKWN z dnia 6 września o przeprowadzeniu reformy rolnej, których własność nabył Powiat Krakowski na podstawie innych decyzji komunalizacyjnych i wykorzystywanych na prowadzenie zadań nałożonych ustawami (m.in. dom dziecka, domy pomocy społecznej) w stosunku do których aktualnie toczą się przed Wojewodą Małopolskim na wniosek spadkobierców byłych właścicieli postępowania w trybie § 5 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 1 marca 1945r. w sprawie wykonania dekretu PKWN o przeprowadzeniu reformy rolnej o stwierdzenie niepodpadania tych nieruchomości pod działanie Dekretu.

Stanowi to realne zagrożenie, że Powiat może utracić także i te inne nieruchomości.

Sytuacja ta obrazuje wagę problemu i wskazuje na konieczność wprowadzenie stosownych regulacji ustawowych mających na celu rekompensatę jednostkom samorządu terytorialnego z tytułu utraty majątku nieruchomego i pomoc w zaspokojeniu innych ubocznych roszczeń finansowych spadkobierców byłych właścicieli związanych ze zwrotem bezprawnie znacjonalizowanych majątków i unieważnienia decyzji komunalizacyjnych.

Przewodniczący Rady

*mgr inż. Tadeusz Nabońto*



ZRZESZENIE OSÓB OBJĘTYCH  
DEKRETEM WARSZAWSKIM  
„DEKRETOWIEC”  
STOWARZYSZENIE ZWYKŁE -  
„THE WARSAW PROPERTY RIGHTS ASSOCIATION”

Warszawa, 23 sierpnia 2013 r.



PAN PIOTR ZIENTARSKI  
PRZEWODNICZĄCY  
KOMISJI USTAWODAWCZEJ  
SENATU

Dot. pisma Senatu RP znak BPS/KU-034/410/8/13

**OPINIA ZRZESZENIA DEKRETOWIEC  
DLA KOMISJI USTAWODAWCZEJ SENATU**

Zgodnie z pismem Komisji Ustawodawczej Senatu z dnia 6 sierpnia 2013 r. dot. wyrażenia opinii ZRZESZENIA DEKRETOWIEC w zakresie proponowanych przez Komisję Ustawodawczą zmian w ustawie z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji - druk senacki Nr 410, uprzejmie prosimy o zapoznanie się z naszym stanowiskiem w tej sprawie.

ZRZESZENIE DEKRETOWIEC w pełni popiera podjętą przez Komisję Ustawodawczą inicjatywę legislacyjną w tym zakresie, zwracając uwagę jak poniżej.

W naszej opinii sugerujemy Komisji dokonanie minimalnych i doprecyzowujących korekt proponowanych zapisów ustawy nowelizującej, które jednoznacznie przesądzałyby i jednoznacznie nakładałyby na Ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa, obowiązek przekazywania kwoty nie 200 000 000 zł a kwotę 300 000 000 złotych rocznie, na wypłatę rozszczeń odszkodowawczych wynikających z wyroków sądowych, ugód sądowych oraz ostatecznych decyzji administracyjnych (art. 56 ust 1 pkt 1 ustawy).

W naszej opinii przekazywanie przez Ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa rocznej kwoty na wskazane wyżej cele, nie może być uzależnione od złożonego wniosku przez Prezydenta m. st. Warszawy (art. 56 ust 4 d projektu) a winno wynikać z przepisu ustawowego.

W historii m. st. Warszawy za Prezydenta Lecha Kaczyńskiego zostały wstrzymane wszelkie zwroty bezprawnie odebranych warszawiakom nieruchomości oraz wypłaty odszkodowań. Istnieje realne zagrożenie dla poszkodowanych dekretem Bieruta

adres do korespondencji: 03-932 Warszawa, ul. Dąbrowiecka 19;  
tel. 606 599 262, t/fax: 22 6170213; [www.dekretowiec.pl](http://www.dekretowiec.pl) ; [grabinski@o2.pl](mailto:grabinski@o2.pl)

SPARTYJNA INICJATYWA MIESZKAŃCÓW NA RZECZ ROZWIĄZANIA PROBLEMU GRUNTÓW WARSZAWSKICH  
WYRAZAMY PETYCJE, SKARGI I WNIOSKI W ROZUMIENIU KPA art. 229

warszawiaków naszych członków, że jeżeli inny Prezydent m. st. Warszawy będzie reprezentował poglądy zbliżone do poglądów byłego Prezydenta Kaczyńskiego, to nie wystąpi z wnioskiem do Ministra Skarbu o przelanie rocznej kwoty przeznaczonej na odszkodowania i w związku z tym będzie posiadał legitymację do nie wypłacania żadnych odszkodowań.

Obawy podniesione wyżej są na tyle uzasadnione, że warszawiacy tzw. dekretowcy, doświadczyli już w obecnej demokratycznej Polsce, powtórnego wywłaszczenia za prezydentury Lecha Kaczyńskiego poprzez wprowadzenie przez niego - jak to trafnie określiła prasa - „rugów warszawskich”.

Prezydent Kaczyński dokonał w Warszawie tego czego bał się dokonać Bolesław Bierut. Wezwał pisemnie ponad 3.000 (trzy tysiące) warszawiaków, ażeby zrzekli się notarialnie lub w innej formie swoich użytkowanych nieruchomości na terenie Warszawy, na rzecz Miasta. Przy zbiorowej odmowie skierował do sądów ok. 3.000 pozwów o wydanie nieruchomości na rzecz Miasta st. Warszawy. Niektóre sprawy ciągną się do dnia dzisiejszego.

Akcja powyższa miała na celu przerwanie biegu zasiedzenia nieruchomości odebranych mieszkańcom Warszawy dekretem Bieruta, o co wystąpili do sądów niektóre osoby poszkodowane tzw. dekretowcy.

Całą tę hańbiącą akcję opisaliśmy dokładnie w wydanej w ub. roku przez ZRZESZENIE DEKRETOWIEC, Białej Księdze Nieprawości w Polsce, którą przesłaliśmy do wszystkich klubów parlamentarnych oraz do Marszałka Sejmu i Senatu.

Postulujemy ponadto, ażeby w proponowanym przez Komisję zapisie ust. 4 c. o treści: „corocznie kwotę do...” - wykreślić przyimek „do”.

Pozostawienie zapisu w dotychczasowej formie niesie taką interpretację prawną przepisu, że przekazanie corocznie przez Ministra Skarbu kwoty tylko np. w wysokości 10 000 000 zł a nie 200 000 000 zł wypełnia dyspozycję tego przepisu, gdyż Minister może przekazać każdą dowolnie uznaną przez siebie kwotę do wysokości 200 000 000 zł.

Przy obecnym zgromadzeniu na Funduszu Reprywatyzacyjnym kwoty w wysokości 5 400 000 000 zł (pięć miliardów czterysta milionów złotych), w pełni jest uzasadniony zapis ustawowy, obligujący Ministra Skarbu do przekazywania przez okres trzech lat kwoty 300 000 000 zł na odszkodowania.

Z tych także względów uzasadnione jest podniesienie tej kwoty z proponowanych 200 milionów złotych do kwoty 300 milionów złotych rocznie.

Ponadto zmiana tej kwoty jest także uzasadniona faktem, że dwa lata temu Rząd „pożyczył” z Funduszu Reprywatyzacyjnego kwotę 3,5 miliarda złotych, którą włączył do budżetu Państwa. Kwota ta nie została zwrócona do dnia dzisiejszego. Nie jest wykluczone, że Rząd może powtórzyć ten sam manewr tylko w większej skali i wówczas może faktycznie zabraknąć pieniędzy na odszkodowania dla ludzi skrzywdzonych bezprawiem komunistycznym.

W związku z powyższym sugerujemy Komisji Ustawodawczej Senatu przyjęcie następującego nieznacznie zmodyfikowanego zapisu ust. 4 c. o treści:

**„Ze środków Funduszu, o którym mowa w ust. 1 pkt. 1 w latach 2013-2015 Minister właściwy do spraw Skarbu Państwa, przeznaczy corocznie kwotę 300 000 000 zł na finansowanie wypłaty odszkodowań, o których mowa w art. 215 ustawy z dn 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102 poz 651 z późn. zm.)**

Odnośnie projektowanego zapisu ust. 4 d. - proponujemy wykreślenie

słów „na wniosek Prezydenta m. st. Warszawy” i pozostawienie w dalszej części niezmienionej treści tego projektowanego przepisu, który brzmiałby wówczas następująco:

**„ W celu realizacji zadania, o którym mowa w ust. 4 c, Minister właściwy do spraw Skarbu Państwa, przekazuje środki Funduszu, o którym mowa w ust 1 pkt 1 na rachunek wskazany przez Prezydenta m. st. Warszawy.”**

Nie wskazanie przez Prezydenta m. st. Warszawy numeru rachunku bankowego, na który zgodnie z ustawą Minister Skarbu miałby obowiązek przelać powyższą kwotę, skutkowałoby niedopełnieniem obowiązku przez Prezydenta m. st. Warszawy oraz działaniem na szkodę interesu prywatnego, co wypełnia dyspozycję art. 231 kodeksu karnego i jest zagrożone sankcją karną pozbawienia wolności do lat 3.

Proponowane przez ZRZESZENIE DEKRETOWIEC zapisy nowelizujące, dyscyplinują zarówno działania Ministra Skarbu jak i Prezydenta m. st. Warszawy.

- ZRZESZENIE DEKRETOWIEC jest pełne uznania i wyraża głęboką wdzięczność grupie senatorów za podjęcie niniejszej inicjatywy legislacyjnej.

Zgadzamy się całkowicie z końcową konkluzją zawartą w końcowym zdaniu uzasadnienia do niniejszej ustawy, iż jest to przejściowe wsparcie budżetu m. st. Warszawy, do czasu ostatecznego rozwiązania problemu skutków dekretu Bieruta. Dotychczas podjętych 18 prób w tym zakresie nie przyniosło żadnego efektu.

Nasze ZRZESZENIE posiada opracowany projekt zmierzający do uporządkowania praw własnościowych gruntów warszawskich. Projekt ten jest obojętny dla budżetu Miasta oraz dla budżetu Skarbu Państwa. Nie narusza także żadnego przepisu Konstytucji RP. Pragniemy zainteresować tę samą grupę senatorów, która podjęła niniejszą nowelizację o podjęcie prac legislacyjnych nad tym projektem, który mógłby być zgłoszony jak projekt senacki.

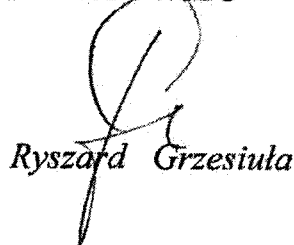
W załączeniu przesyłamy także tekst tego projektu.

PREZES ZRZESZENIA  
DEKRETOWIEC



Aleksander Grabiński

WICEPREZES ZRZESZENIA  
DEKRETOWIEC



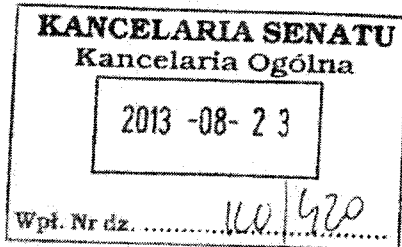
Ryszard Grzesiula

Zrzeszenie Osób Objętych  
Dekretem Warszawskim  
**DEKRETOWIEC**  
Stowarzyszenie Zwyczajne



ZRZESZENIE OSÓB OBJĘTYCH  
DEKRETEM WARSZAWSKIM  
„DEKRETOWIEC”  
STOWARZYSZENIE ZWYKLE -  
„THE WARSAW PROPERTY RIGHTS ASSOCIATION”

Warszawa, 23 sierpnia 2013 r.



PAN  
PIOTR ZIENTARSKI  
PRZEWODNICZĄCY  
KOMISJI USTAWODAWCZEJ  
SENATU RP

Dot. pisma Senatu RP znak : BPS/KU-034/410/8/13

Szanowny Panie Przewodniczący

W związku z podjęciem przez Komisję Ustawodawczą Senatu inicjatywy ustawodawczej w zakresie nowelizacji - ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych - druk senacki Nr 410, zmierzającej do częściowego rozwiązania problemów wynikających ze skutków obowiązującego jeszcze w polskim systemie prawnym, dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m. st. Warszawy ZRZESZENIE DEKRETOWIEC przesyła na Pana ręce projekt nowelizacji ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, którego realizacja i wdrożenie przyniesie rozwiązanie w granicach 50 % skutków wprowadzonego dekretu Bieruta.

Wnosimy o podjęcie inicjatywy ustawodawczej nad przesłanym projektem przez tę samą grupę senatorów, którzy widzą nabrzmiałą do niespotykanych rozmiarów potrzebę uregulowania spraw własnościowych gruntów warszawskich. Rozwój miasta został znacząco ograniczony brakiem legislacyjnych rozwiązań w tym zakresie.

Wielokrotne wypowiedzi Prezydenta m. st. Warszawy Pani Hanny Gronkiewicz-Waltz takie jak: „Warszawa się dusi”, „Warszawa nie ma terenów pod inwestycje, gdzie chcemy budować tam wszędzie są roszczenia”, „Warszawa nie może się normalnie rozwijać” itd. potwierdzają od dawna zauważalne zjawisko ograniczania rozwoju stolicy Polski oraz utrzymywania za wszelką cenę bezprawia komunistycznego krzywdzącego naszych członków dotkniętych skutkami wprowadzonego dekretu warszawskiego przez Bolesława Bieruta.

Jednocześnie podjęta w ub. roku osiemnasta próba sporządzenia jakiegoś aktu prawnego, który by rozwiązywał zagadnienie gruntów warszawskich, skończyła się kolejnym niepowodzeniem.

Wnosimy o potraktowanie i przyjęcie przesłanego projektu jako projektu senackiego.

adres do korespondencji: 03-932 Warszawa, ul. Dąbrowiecka 19;

tel. 606 599 262, t/fax: 22 6170213; [www.dekretowiec.pl](http://www.dekretowiec.pl) ; [grabinski@o2.pl](mailto:grabinski@o2.pl)

APARTYJNA INICJATYWA MIESZKANCÓW NA RZECZ ROZWIĄZANIA PROBLEMU GRUNTÓW WARSZAWSKICH  
WYRAŻAMY PETYCJE, SKARGI I WNIOSKI W ROZUMIENIU KPA art. 221

## I. Wstęp - zagadnienia wprowadzające.

Zrzeszenie DEKRETOWIEC w obliczu nowej sytuacji w zakresie prac nad nowelizacją dekretu Bieruta z dn. 26 października 1945 r. o gruntach warszawskich, jaka zaistniała po podjęciu prac przez grupę posłów Platformy Obywatelskiej oraz Prezydenta m. st. Warszawy, którzy swój projekt przedłożyli w Kancelarii Prezydenta RP do akceptacji, a które to prace zakończyły się całkowitym fiaskiem i przerwaniem prac nowelizacyjnych - przedkładamy kolejny własny projekt nowelizacji tego dekretu, który przewiduje rozwiązania **bezkosztowe**, nie niosące żadnych wydatków z budżetu Miasta st. Warszawy czy z budżetu Skarbu Państwa.

Panie Przewodniczący, w przypadku podjęcia prac nad przesłanym projektem, wnosimy o rozważenie włączenia ZRZESZENIA DEKRETOWIEC do prac nowelizacyjnych nad tym projektem, prowadzonych przez Komisję Ustawodawczą Senaru RP.

Warszawa posiada, jak już wielokrotnie podnosiliśmy, najbardziej skomplikowany ze wszystkich miast w Polsce a także w Europie, stan prawny dot. nieruchomości (grunty i budynki). Tylko samej Warszawy dotyczył dekret z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m. st. Warszawy (Dz. Ust 50 poz. 279 z 1945 r.) jako akt wydany w najczarniejszym okresie bezprawia komunistycznego w Polsce pod rządami Bolesława Bieruta. Dekret ten obowiązuje do chwili obecnej, co jest ewenementem w dzisiejszych czasach w Prawie Wspólnotowym oraz przy regulacjach i obowiązywaniu obecnej Konstytucji z dn. 2 kwietnia 1997 r. według której Polska jest demokratycznym państwem prawnym (art. 2 Konstytucji).

Obecna próba nowelizacji tego dekretu jak i kolejno podejmowanych poprzednio osiemnaście podobnych prób, skończyła się niepowodzeniem.

Zrzeszenie DEKRETOWIEC wielokrotnie podnosiło, iż z uwagi na złożoność sytuacji prawnych dot. gruntów i budynków w Warszawie, nie jest możliwe rozwiązanie tych skomplikowanych zagadnień jednym aktem prawnym.

Dlatego przedkładamy projekt, który rozwiązuje od 40 do 50 procent obecnie składanych roszczeń dekretowych w sposób bezkosztowy, nie powodujący żadnych wydatków finansowych i nie naruszający Konstytucji.

Koszty były zawsze pretekstem do zaniechania wszelkich prac nowelizacyjnych w tym zakresie i ten argument chcemy wytrącić z ręki przeciwnikom nowelizacji dekretu Bieruta, którzy za wszelką ceną chcą utrzymać ten istniejący do chwili obecnej stan bezprawia w Warszawie, utrzymując w posiadaniu nieruchomości warszawiaków odebrane im wspomnianym dekretem, a którzy kierują się wygłoszoną przez Lenina tezą: „Raz zdobytej władzy nie oddamy nigdy”.

- W tym miejscu należy zaznaczyć, że Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dn. 24.11.2004 r. syg. OSK 919/04 orzekł, iż byli właściciele gruntów warszawskich mają przymiot strony w rozumieniu art. 28 kpa w postępowaniu administracyjnym dot. ich nieruchomości.

- W wyroku NSA z dn. 20.11.2009 r. syg. I S.A./Wa 1025/09 sąd orzekł o bezwzględny pierwszeństwie roszczeń dekretowych przed roszczeniami osób trzecich.

Jednak uprawnienia wywodzące się z dekretu są niewystarczające jak wskazuje praktyka orzecznictwa administracyjnego.

Generalnym i powszechnym stanowiskiem osób pokrzywdzonych jest postulat sprowadzający się do rozwiązania, iż **tam gdzie istnieje fizyczna możliwość** zwrotu z naturze przejętej nieruchomości oraz tam gdzie nie zaszły nieodwracalne skutki prawne, - należy tę

nieruchomość zwrócić (grunt lub budynek). Zwrot w naturze nie generuje żadnych kosztów.

Ustawowym i obligatoryjnym rozwiązaniem winien być zwrot działek gruntu na terenie Warszawy przejętych na podstawie art. 1 dekretu z dn. 26.X.1945 r. tj. na odbudowę Warszawy, których nie przeznaczono i nie wykorzystano na cel przejęcia do chwili obecnej. W Warszawie jest to na tyle istotny problem, gdyż od 40 do 50 % działek przejętych dekretem warszawskim nie zostało przeznaczonych na dekretowy cel wywłaszczenia jakim była odbudowa.

Istotną część przejętych gruntów przeznaczono innym dekretem Bieruta z dnia 25 czerwca 1946 r. o ogródkach działkowych, na zakładanie ogródków działkowych dla „klasy robotniczej” a nie na odbudowę Warszawy, co doprowadziło do takiego stanu, iż obecnie w mieście mamy ok. 190 ogródków działkowych o pow. ok. 1200 ha, które z małą różnicą odpowiadają powierzchni dzielnicy Warszawa Śródmieście.

Zagadnienie ogródków działkowych w Warszawie jest kolejnym zagadnieniem, którego nikt nie umiał rozwiązać. W tym zakresie także mamy swój własny opracowany projekt.

Regulacje konstytucyjne są w tym zakresie jednoznaczne. Art. 21 Konstytucji stanowi, że wywłaszczenie jest dopuszczalne **tylko na cel publiczny** i za słusznym odszkodowaniem.

W Warszawie przejęto i nie wykorzystano do dnia dzisiejszego na cel publiczny (cel przejęcia) takie nieruchomości jak:

- jeziorka położone na terenie miasta (15 ha lustra wody),
- dwadzieścia sześć procent gruntów rolnych przejętych w dzielnicach położonych na obrzeżach miasta, na których prowadzono uprawę warzyw a właścicielami byli ogrodnicy. Na niektórych działkach produkcja warzyw jest prowadzona do chwili obecnej.
- przejęto bezpodstawnie szereg enklaw miasta zupełnie nie zniszczonych takich jak: Saska Kępa, Grochów, Stara Praga, Targówek, Żoliborz, Bielany, Okęcie
- przejęto na podstawie dekretu Bieruta z przeznaczeniem na odbudowę miasta dwa cmentarze żydowskie na terenie Warszawy jeden na Bródnie drugi przy ul. Okopowej co stanowiło szczyt absurdu i szczyt bezprawia (zwrócone w III RP odrębną regulacją prawną),
- przejęto różne nieużytki oraz tereny bagniste nie nadające się pod żadną odbudowę czy budowę nowych domów, prywatne przystanie na Wiśle, tereny klubów sportowych itd.

Obecny sędzia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie dr. Mirosław Gdesz - doktor nauk prawnych, autor książki „Rewindykacja Gruntów Warszawskich - Zagadnienia Administracyjnoprawne”, na str.14 i 15 tego opracowania podnosi, że przeprowadzenie odbudowy i rozbudowy stolicy nie wymagało wywłaszczenia wszystkich 40.000 parceli budowlanych na obszarze miasta a w stosunku do takich dzielnic jak Mokotów, Żoliborz, Bielany Saska Kępa, które nie ucierpiały zbyt w czasie działań wojennych, dekret warszawski nie powinien mieć zastosowania.

Dalej stwierdza cyt.: „Założenie przejęcia całości gruntów na obszarze m. st. Warszawy było zatem z definicji błędne”.

Wszyscy warszawscy dekretoowcy zdają sobie doskonale sprawę, że zostali w sposób bezprawny i wręcz gangsterski, sprzecznie z wprowadzonym dekretem z dnia 26.X.1945 r. a więc bez żadnej podstawy prawnej, ograbieni ze swej własności a każdy z Rządów RP i z żalem stwierdzamy - w tym także obecny Rząd robi wszystko, ażeby im tego mienia nie zwrócić.

Z kilkudziesięciu tysięcy byłych właścicieli gruntów warszawskich, którym odebrano mienie, doliczając trzy pokolenia następców prawnych i odliczając zgony, obecnie w Warszawie według naszych ostrożnych szacunków, jest ok. 150 tysięcy osób zamieszkujących w mieście, którzy zawiedzeni i negatywnie ustosunkowani do dotychczas podejmowanych działań rewindykacyjnych, oczekują na rozwiązanie problemu skutków warszawskiego dekretu Bieruta i zwróceniu im ich własności.

Od czasów starożytnych do dnia dzisiejszego prawo własności było jest i będzie niewzruszalnym imperatywem każdej osoby fizycznej. Szkoda, że z tej prostej zasady nie w pełni zdają sobie sprawę rządzący.

Warszawiacy poszkodowani dekretem Bieruta zagłosowali na Panią Hannę Gronkiewicz-Waltz, gdy kandydowała w pierwszej kadencji na prezydenta Warszawy, po tym jak w kampanii wyborczej obiecała rozwiązać problem dekretu Bieruta i dokonanie zwrotów bezprawnie przejętych nieruchomości warszawskich.

Obecnie oszukane i zawiedzione osoby zmieniły poglądy na całkowicie przeciwne.

## **II. Obowiązujące regulacje prawne będące podstawą wnioskowanej nowelizacji.**

Aktualnie obowiązujące art. 136 i art. 137 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. Ust Nr 115 poz. 741 ze zm.) oraz art. 21 Konstytucji stanowią, że wywłaszczona nieruchomość **nie może być użyta na inny cel niż cel wywłaszczenia**. Ponadto nieruchomość uznaje się za zbędną na cel wywłaszczeniowy, jeżeli po upływie 7 lat nie rozpoczęto prac związanych z celem wywłaszczenia a po upływie 10 lat cel ten nie został zrealizowany.

**W powyższych okolicznościach nieruchomość podlega zwrotowi poprzedniemu właścicielowi na jego wniosek.**

Jednocześnie obowiązujący równolegle art. 216 ust 1 ustawy z dn. 21 sierpnia 1997 r. zastosował enumeratywne wyliczenie przepisów, do których mają zastosowanie regulacje art. 136 i art. 137 w/w ustawy t.j. przepisy rozdziału 6 działu III-go dot. zwrotu wywłaszczonych nieruchomości zbędnych na cel wywłaszczenia.

W wyliczeniu tym **art. 216** pomija dekret z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m. st. Warszawy. Pominięcie to nie znajduje żadnego uzasadnienia ani w żadnych normach konstytucyjnych, ani w chronionych konstytucyjnie wartościach czy zasadach, które uzasadniałyby odmienne potraktowanie tej grupy osób, której odebrano własność na podstawie art. 1 dekretu z dn. 26.08.1945 r. t. zw. dekretu Bieruta i do dnia dzisiejszego nie przeznaczono wywłaszczonych nieruchomości na cel wywłaszczenia, a więc stały się zbędne zgodnie z przepisami prawa na cel przejęcia.

Przepis ten stawia w niekorzystnej i nierównej sytuacji prawnej tę grupę obywateli, pozbawia ich możliwości ubiegania się o zwrot swego mienia, dyskryminuje tych obywateli wobec prawa. Ponadto dzieli obywateli na tych co mają takie uprawnienia do zwrotu swego mienia i na tych co takich uprawnień nie mają, gdyż przepis pozbawia ich tych uprawnień. Jednym słowem narusza kilka artykułów Konstytucji RP.

Wywłaszczone grunty jak wykazano wyżej, znajdują się do dnia dzisiejszego w gestii Miasta st. Warszawy oraz Skarbu Państwa. Wypełniają w pełni dyspozycję art. 136 i art. 137 ustawy z dn. 21.08.1997 r., gdyż nie tylko nie przeznaczono je przez 10 lat na cel wywłaszczenia, lecz okres ten wyniósł ponad 60 lat. Ponadto nie zaszły w stosunku do nich nieodwracalne skutki prawne.



Art. 216 ugn w zakresie jakim wyklucza stosowanie przepisów rozdziału 6 działu III t.j. **art. 136 i art. 137** wskazanej ustawy dot. kwestii zwrotu wywłaszczonych nieruchomości na podstawie art. 1 dekretu z dn. 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m. st. Warszawy (Dz. Ust Nr 50 poz. 279 z 1945 r.), które nie zostały przeznaczone na cel wywłaszczenia - w naszej ocenie narusza art. 64 ust 1 oraz z art. 64 ust 2 w związku z art. 32 ust 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

**Trybunał Konstytucyjny wielokrotnie orzekał o sprzeczności z Konstytucją obowiązującego obecnie art. 216 ust 1 ustawy z dn. 21.08.1997 r. o gospodarce nieruchomościami.**

- **Pierwszy raz Trybunał Konstytucyjny orzekał o niezgodności z Konstytucją art. 216 ugn.** - wyrokiem z dnia 24. 10. 2001 r. syg. SK 22/01 w którym orzekł, iż art. 216 w zakresie w jakim wyklucza odpowiednie stosowanie przepisów Rozdziału 6 Działu III tej ustawy, do nieruchomości przejętych na rzecz Skarbu Państwa na podstawie art. 5 i art. 13 ustawy z 25.06.1948 r o podziale nieruchomości na obszarach miast i niektórych osiedli jest niezgodny z art. 32 i 64 ust 2 w zw. z art. 2 Konstytucji RP.

-**Po raz drugi Trybunał Konstytucyjny orzekł o sprzeczności z Konstytucją obecnie obowiązującego art. 216 ugn w wyroku z dn.**

9 grudnia 2008 r. syg. SK 43/07. Trybunał orzekł: „ Za nieruchomości wywłaszczone w rozumieniu art. 136 ust o gospodarce nieruchomościami, należy także uznać nieruchomości wywłaszczone na podstawie dekretu z dn 7.04.1948 r. o wywłaszczeniu majątków zajętych na cele użyteczności publicznej o okresie wojny 1939 - 1945”

- **Po raz trzeci Trybunał Konstytucyjny orzekł w wyroku z dnia 19 maja 2011 r. syg. SK 9/08 w którym orzekł o niezgodności z Konstytucją obowiązującego obecnie art. 216 ust 1** ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r o gospodarce nieruchomościami.

Trybunał wskazał, że art. 216 ust 1 w zakresie jakim pomija art. 47 ust 1 ustawy z dn. 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości, do których stosuje się przepisy rozdziału 6 działu III ustawy z dn. 21 sierpnia 1997 r o gospodarce nieruchomościami - jest niezgodny z art. 64 ust 1 oraz z art. 64 ust 2 w związku z art. 32 ust 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Ponadto Trybunał wskazał, „że w przypadku braku możliwości zrealizowania celu przejęcia, nieruchomości powinny podlegać zwrotowi. Zasada równości w prawach nakazuje przy tym, by wszystkie stany faktyczne związane z pozbawieniem własności w zbliżonych przypadkach były traktowane w jednakowy sposób co do zwrotu.” **Koniec cytatu.**

Przytoczone orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego orzekające o nie konstytucyjności tego przepisu a tym samym wskazują na oczywistą i trwałą wadliwość konstrukcji normy zawartej w art. 216 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

W świetle orzecznictwa NSA, SN oraz orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego obecnie jedynym kryterium stosowanym do zasady zwrotu nieruchomości wywłaszczonych a nie wykorzystanych na cel wywłaszczenia, **stanowi kryterium spełnienia przesłanek określonych w art. 136 i art. 137 u.g.n.**

**Naiwnością jest sądzić, że przy obecnych regulacjach konstytucyjnych, przy związaniu Polski paktami międzynarodowymi w tym szczególnie art. 1 Protokołu Dodatkowego Pierwszego do Konwencji, przy różnych rozwiązaniach ustawowych w**

tym przy regulacjach art. 222 w zw. z art. 223 k.c. mówiących, iż roszczenia w stosunku do nieruchomości nie ulegają przedawnieniu - uda się w kraju utrzymać w obrocie prawnym przepis art. 216 dyskryminujący własnych obywateli pokrzywdzonych dekretem Bieruta, w zakresie nierównego ich traktowania w nabywania przez nich praw do zwrotu wywłaszczonych im nieruchomości.

Należy sądzić, że Trybunał Konstytucyjny każdą następną skargę konstytucyjną w zakresie niekonstytucyjności art. 216 u.g.n. będzie rozpatrywał podobnie jak zaprezentowane wyżej trzy orzeczenia.

Dla Zrzeszenia DEKRETOWIEC zagadnienie powyższe jest na tyle istotne gdyż według naszych szacunków ponad 45 % gruntów w Warszawie zostało po przejściu nie przeznaczonych na cel wywłaszczenia i pozostaje do chwili obecnej we władaniu Gminy lub Skarbu Państwa.

Własność jest najważniejszym imperatywem każdej osoby fizycznej. Tak jest od czasów starożytnych do dnia dzisiejszego.

Według wydanej w 2005 roku książki Wojciecha Ptasznika pt. „Utracone Majątki - Zwrot i Odszkodowania”, według stanu z roku 1945 r. zniszczenia Warszawy były następujące:

- na 25.498 budynków zniszczeniu uległo 11.229 budynków t.j. 44 %.
- na Pradze uległo zniszczeniu tylko 16.2 % budynków
- w części lewobrzeżnej Warszawy zniszczeniu uległo 57.8 % budynków
- w śródmieściu zniszczonych było 73.3 % budynków
- ogółem w Warszawie zniszczenia objęły 42 % budynków.

Z powyższego zestawienia wynika, że ponad 50 % budynków przejęto bezpodstawnie. Bezpodstawnie przejęto także działki gruntu na których te budynki były posadowione. Tego zagadnienia nikt dotychczas nie umiał rozwiązać. Utrzymywanie w obrocie prawnym przepisu art. 216 u.g.n., którego jedyną funkcją jest obrona bezprawia komunistycznego popełnianego w epoce komunistycznej jest nie do zaakceptowania w państwie prawa.

W związku z powyższym w oparciu o art. 191 ust 1 pkt 1 Konstytucji RP, który stanowi, że grupa 30 senatorów posiada uprawnienia konstytucyjne do wystąpienia do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem o wydanie orzeczenia co do zgodności z Konstytucją każdego przepisu rangi ustawowej,

- wnosimy o podjęcie przez grupę senatorów takiej inicjatywy i wystąpienie z następującym wnioskiem, który wyeliminowałby z obrotu prawnego ten niekonstytucyjny przepis.

#### **Projekt wniosku.**

Grupa 30 senatorów Senatu Rzeczypospolitej Polski na podstawie art. 191 ust 1 pkt 1 Konstytucji w związku z art. 188 Konstytucji RP wnosi o wydanie orzeczenia przez Trybunał Konstytucyjny w zakresie:

- czy art. 216 ust 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami w zakresie, w jakim pomija art. 1 dekretu z dnia 26 października 1945 roku o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m. st. Warszawy (Dz. Ust Nr 50 poz. 279 z 1945 r) jako podstawę nabycia na rzecz Skarbu Państwa i Gminy m. st. Warszawy nieruchomości warszawskich, do których stosuje się odpowiednio przepisy art. 136 i art. 137 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r zawarte w rozdziale 6 działu III tej ustawy,

jest niezgodny z art. 64 ust 1 oraz art. 64 ust 2 w związku z art. 32 ust 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

W przypadku orzeczenia o niezgodności tego przepisu z wymienionymi wyżej przepisami Konstytucji RP, wnioskodawcy wnoszą o wydanie orzeczenia przez Trybunał Konstytucyjny o utracie mocy obowiązującej art. 216 ustawy o gospodarce nieruchomościami po okresie 3-ch miesięcy od ukazania się orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego.

Wydanie orzeczenia przez Trybunał Konstytucyjny o powyższej treści, otworzyłoby jedynie formalną możliwość ubiegania się o zwrot swojej nieruchomości, w sytuacjach gdy nieruchomość nie została wykorzystana na cel przejęcia, nie zaszyły na niej nieodwracalne skutki prawne, pozostaje w gestii Gminy lub Skarbu Państwa.

Odpadłaby potrzeba opracowywania kolejnego projektu ustawy o gruntach warszawskich a problem reprivatyzacji gruntów warszawskich rozwiązałby się sam.

- Niniejszy wniosek ZRZESZENIE DEKRETOWIEC opiera i wywodzi z regulacji art. 64 ust 2 Konstytucji RP, który stanowi: „Własność, inne prawa majątkowe oraz prawo dziedziczenia podlegają równej dla wszystkich ochronie prawnej”.

Wnosimy o skierowanie przez grupę senatorów Rzeczypospolitej Polski, przedmiotowego wystąpienia do Trybunału Konstytucyjnego.

PREZES  
ZRZESZENIA DEKRETOWIEC



Aleksander Grabiński

WICEPREZES  
ZRZESZENIA DEKRETOWIEC



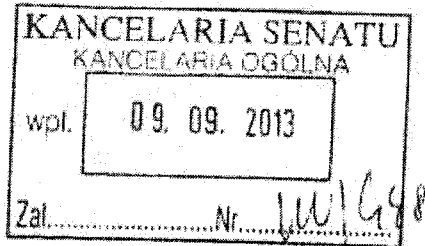
Ryszard Grzesiula

Zrzeszenie Osób Objętych  
Dekretem Warszawskim  
**DEKRETOWIEC**  
Stowarzyszenie Zwykłe



ZRZESZENIE OSÓB OBJĘTYCH  
DEKRETEM WARSZAWSKIM  
„DEKRETOWIEC”  
STOWARZYSZENIE ZWYKŁE -  
„THE WARSAW PROPERTY RIGHTS ASSOCIATION”

Warszawa dn. 12 września 2013 r.



PAN  
PIOTR ZIENTARSKI  
PRZEWODNICZĄCY KOMISJI  
USTAWODAWCZEJ SENATU RP

Dot. pisma Senatu RP znak: BPS/KU-034/410/8/13

**WNIOSEK  
O UZUPEŁNIENIE SENACKIEGO PROJEKTU NOWELIZACJI**

Zrzeszenie Dekretowiec wnosi o uzupełnienie senackiego projektu nowelizacji „o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji” - **druk nr 410**, poprzez dodanie w art. 56, po projektowanych ust. 4c i 4 d, następnego zapisu **ustępu 4 e**, w brzmieniu:

„ W art. 216 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz Ust Nr 261 poz. 2603 z 2004 r. ze zm.) po ustępie 1, dodaje się **ust. 1a** o treści. - Przepisy rozdziału 6 działu III tej ustawy stosuje się do nieruchomości nabytych na rzecz Skarbu Państwa lub na rzecz Gminy m. st. Warszawy, których podstawą nabycia stanowił art. 1 dekretu z dnia 26 października 1945 r o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m. st. Warszawy (Dz. Ust. Nr 50 poz.279 z 1945 r.), do których stosuje się odpowiednio art. 136 i art. 137 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r.”

adres do korespondencji: 03-932 Warszawa, ul. Dąbrowiecka 19;  
tel. 606 599 262, t/fax: 22 6170213; [www.dekretowiec.pl](http://www.dekretowiec.pl) ; [grabinski@o2.pl](mailto:grabinski@o2.pl)

APARTYJNA INICJATYWA MIESZKAŃCÓW NA RZECZ ROZWIĄZANIA PROBLEMU GRUNTÓW WARSZAWSKICH  
WYRAŻAMY PETYCJE, SKARGI I WNIOSKI W ROZUMIENIU KPR, str. 221

## Uzasadnienie

Art. 216 ustawy w zakresie jakim wyklucza stosowanie przepisów rozdziału 6 działu III tj. art. 136 i art. 137 wskazanej ustawy dot. kwestii zwrotu przejętych nieruchomości na podstawie dekretu Bieruta tj. art. 1 dekretu z dn. 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m. st. Warszawy (Dz. Ust. Nr 50 poz. 279 z 1945 r), które po przejściu przez 60 lat nie zostały przeznaczone na cel wywłaszczenia - w naszej ocenie narusza art. 64 ust 1 oraz z art. 64 ust 2 w związku z art. 32 ust 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

**Trybunał Konstytucyjny wielokrotnie orzekał o sprzeczności z Konstytucją obowiązującego obecnie art. 216 ust 1 ustawy z dn 21.08.1997 r. o gospodarce nieruchomościami.**

- **Pierwszy raz Trybunał Konstytucyjny orzekał o niezgodności z Konstytucją art. 216 ugn. - wyrokiem z dnia 24. 10. 2001 r. sygn. SK 22/01 w którym orzekł, iż art. 216 w zakresie w jakim wyklucza odpowiednie stosowanie przepisów Rozdziału 6 Działu III tej ustawy, do nieruchomości przejętych na rzecz Skarbu Państwa na podstawie art. 5 i art. 13 ustawy z 25.06.1948 r. o podziale nieruchomości na obszarach miast i niektórych osiedli jest niezgodny z art. 32 i 64 ust 2 w zw. z art. 2 Konstytucji RP.**

-**Po raz drugi Trybunał Konstytucyjny orzekł o sprzeczności z Konstytucją obecnie obowiązującego art. 216 ugn w wyroku z dn. 9 grudnia 2008 r. sygn. SK 43/07. Trybunał orzekł: „ Za nieruchomości wywłaszczone w rozumieniu art. 136 ust o gospodarce nieruchomościami, należy także uznać nieruchomości wywłaszczone na podstawie dekretu z dn 7.04.1948 r o wywłaszczeniu majątków zajętych na cele użyteczności publicznej o okresie wojny 1939 - 1945”**

- **Po raz trzeci Trybunał Konstytucyjny orzekł w wyroku z dnia 19 maja 2011 r. sygn SK 9/08 w którym orzekł o niezgodności z Konstytucją obowiązującego obecnie art. 216 ust 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r o gospodarce nieruchomościami.**

Trybunał wskazał, że art. 216 ust 1 w zakresie jakim pomija art. 47 ust 1 ustawy z dn. 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości, do których stosuje się przepisy rozdziału 6 działu III ustawy z dn. 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami - jest niezgodny z art. 64 ust 1 oraz z art. 64 ust 2 w związku z art. 32 ust 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Ponadto Trybunał wskazał, „ że w przypadku braku możliwości zrealizowania celu przejęcia, nieruchomości powinny podlegać zwrotowi. Zasada równości w prawach nakazuje przy tym, by wszystkie stany faktyczne związane z pozbawieniem własności w zbliżonych przypadkach były traktowane w jednakowy sposób co do zwrotu.” **Koniec cytatu.**

Przytoczone orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego orzekające o niekonstytucyjności tego przepisu a tym samym wskazują na oczywistą i trwałą wadliwość konstrukcji normy zawartej w art. 216 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Nowelizacja normy zawartej w art. 216 ustawy z dn. 21 sierpnia 1997 r. pozwoliłaby na rozwiązanie znacznej części roszczeń związanych i wynikających ze skutków wprowadzenia dekretu Bieruta w Warszawie. Szersze omówienie tego zagadnienia zostało zawarte w naszym piśmie z dnia 23 sierpnia 2013 r. skierowanym na ręce Pana Przewodniczącego.

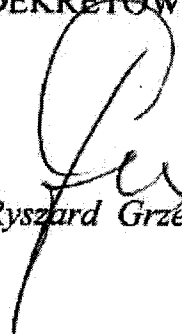
Wnosimy o rozszerzenie senackiego projektu nowelizacji poprzez dodanie w art. 56 wnioskowanego **ust. e** w przedstawionym wyżej brzmieniu.

PREZES ZRZESZENIA  
DEKRETOWIEC



Aleksander Grabiński

WICEPREZES ZRZESZENIA  
DEKRETOWIEC



Ryszard Grzebiela

Zrzeszenie Osób Objętych  
Dekretem Warszawskim  
**DEKRETOWIEC**  
Stowarzyszenie Zwyczajne


**PROKURATORIA GENERALNA SKARBU PAŃSTWA**

Główny Urząd Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa

 ul. Hoża 76/78, 00-682 Warszawa  
 tel.: (+48) 022 392-31-17; fax: (+48) 022 392-31-20

 www.prokuratoria.gov.pl  
 e-mail: [kanclarska@prokuratoriagov.pl](mailto:kanclarska@prokuratoriagov.pl)

 KR-51-436/13/KBU  
 W/26873/13

Warszawa, 2013.08.26

Pan  
**Piotr ZIENTARSKI**  
 Przewodniczący Komisji Ustawodawczej  
 Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

*Szanowny Panie Przewodniczący,*

W odpowiedzi na pismo z dnia 6.08.2013 r., znak: BPS/KU-034/410/3./13, dotyczące zaopiniowania **projektu ustawy o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji (druk senacki nr 410)**, uprzejmie informuję, iż Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa do tego projektu zgłasza następujące uwagi:

Wątpliwości wzbudza propozycja, ażeby już w 2013 r. przekazywano środki Funduszu Reprywatyzacji na rachunek wskazany przez Prezydenta m.st. Warszawy na finansowanie wypłaty odszkodowań, o których mowa w art. 215 *ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651, z późn. zm.)*. Należy zauważyć, iż zgodnie z art. 29 ust. 6 *ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.)* podstawą gospodarki państwowego funduszu celowego (a do tej kategorii należy zaliczyć Fundusz Reprywatyzacji) jest jego roczny plan finansowy. Zgodnie z ust. 12 tego artykułu zmiany kwot przychodów i kosztów państwowego funduszu celowego ujętych w planie finansowym dokonuje odpowiednio minister lub organ dysponujący tym funduszem po uzyskaniu zgody Ministra Finansów i opinii sejmowej komisji do spraw budżetu. W sytuacji nieokreślenia terminu wejścia w życie projektowanej ustawy, może się okazać, iż niezwykle trudne będzie zrealizowanie procedury zmiany rocznego planu finansowego Funduszu, w ten sposób, aby jeszcze w bieżącym roku przekazać środki finansowe na wniosek Prezydenta m.st. Warszawy.

Dodatkową wątpliwość wzbudza mechanizm przekazywania środków z Funduszu na rachunek wskazany przez Prezydenta m.st. Warszawy, w sytuacji gdy projektowana ustawa określa tylko limit przekazywanych środków. Nie mając informacji odnośnie skali wydatków ponoszonych corocznie przez Fundusz Reprywatyzacji, Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa nie może się odnieść do proponowanych w projekcie rozwiązań, a zwłaszcza dotyczących możliwości uwzględnienia przez Fundusz wniosków prezydenta m.st. Warszawy składanych Ministrowi właściwemu do spraw Skarbu Państwa w przedmiocie przekazania środków na rachunek wskazany przez Prezydenta m.st. Warszawy. Zwrócić również należy uwagę, iż projektowana ustawa powinna określać elementy wniosku składanego przez Prezydenta m.st. Warszawy w sprawie wypłacenia środków finansowych z rachunku Funduszu

Reprywatyzacji. Zgodnie z postanowieniem § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Skarbu Państwa z dnia 29 czerwca 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu prowadzenia gospodarki finansowej Funduszu Reprywatyzacji (Dz. U. Nr 118, poz. 799) wniosek o wypłatę odszkodowania ze środków Funduszu powinien zawierać m.in. odpis dokumentu zawierający tytuł wykonawczy do spełnienia świadczenia pieniężnego. Tym samym, projektowana ustawa powinna umożliwić zweryfikowanie podstaw wydatkowania środków finansowych z Funduszu Reprywatyzacji, w szczególności w celu dokładnego określenia wysokości przekazywanych środków.

*z wyprzedzeniem*

WICEPREZES  
Prokuratury Generalnej  
Skarbu Państwa  
*[Signature]*  
Iwona Gintowt-Juchniewicz

Otrzymują:

- 1) adresat – 1 egz.,
- 2) a/a – 1 egz.





# MINISTER SKARBU PAŃSTWA

---

MSP/DRiR-GD-561-193/13(DRiR/2636/13)

Warszawa, dnia 26 sierpnia 2013 r.

Pan  
Piotr Zientarski

Przewodniczący Komisji Ustawodawczej  
Senat Rzeczypospolitej Polskiej

*Szanowny Panie Przewodniczący*

W odpowiedzi na pismo Pana Przewodniczącego z dnia 6 sierpnia 2013 roku (znak: BPS/KU-034/410/1./13) w sprawie wyrażenia opinii w przedmiocie rozwiązań zaproponowanych w senackim projekcie ustawy o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji (druk senacki nr 410) oraz oceny skutków finansowych wejścia ustawy w życie, pragnę poinformować, co następuje.

Przedłożony projekt nowelizacji Ustawy zakłada przeznaczenie ze środków Funduszu Reprywatyzacji w latach 2013-2015 corocznie kwoty do 200 mln złotych na finansowanie wypłaty odszkodowań, o których mowa w art. 215 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami. Zgodnie z proponowanymi zapisami środki te Minister właściwy do spraw Skarbu Państwa przekazywałby na wniosek Prezydenta m. st. Warszawy, na wskazany rachunek bankowy.

Art. 215 ustawy o gospodarce nieruchomościami stanowi szczególną podstawę przyznawania odszkodowań z tytułu pozbawiania własności nieruchomości warszawskich, które przeszły na własność Państwa na podstawie dekretu z dnia 26 października 1945 roku o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m. st. Warszawy. Wskazuje, iż do przewidzianych w nim odszkodowań stosuje się przepisy tejże ustawy dotyczące wywłaszczeń. Art. 215 przewiduje zatem, iż podmiotem zobowiązanym do wypłaty odszkodowania jest starosta wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej, tj. w tym przypadku Prezydent m. st. Warszawy.

Z uwagi na tak ukształtowaną normę prawną obecnie nie jest możliwe wykorzystanie środków Funduszu Reprywatyzacji przy realizacji roszczeń z art. 215 ustawy *o gospodarce nieruchomościami*, pomimo, iż roszczenia z tytułu przejęcia mienia tzw. „dekretami Bieruta” mają znamiona roszczeń o charakterze reprywatyzacyjnym, tj. wynikają z przejęcia przez państwo własności prywatnej na podstawie aktu generalnego dotyczącego określonej kategorii osób lub mienia oraz bez wypłaty odszkodowania.

Ewentualne wykorzystanie środków Funduszu Reprywatyzacji przy realizacji odszkodowań ustalanych w oparciu o normę art. 215 ustawy wymaga zatem przeprowadzenia zmian legislacyjnych, które jednoznacznie będą regulowały przedmiotowe kwestie.

W ocenie Ministra Skarbu Państwa przedłożony projekt nowelizacji ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji odpowiada powyższej potrzebie. Przepis art. 56 ustawy *o komercjalizacji i prywatyzacji*, którego dotyczy proponowana zmiana, określa cele na jakie przeznaczają się środki zgromadzone na rachunku Funduszu Reprywatyzacji. Wpisanie do art. 56 ustawy, ust. 4c i 4d w zaproponowanym brzmieniu będzie mogło stanowić jednoznaczną podstawę prawną do wykorzystania środków Funduszu przy finansowaniu roszczeń z tytułu gruntów warszawskich.

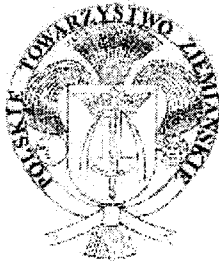
W kwestii skutków finansowych proponowanej regulacji, wskazać należy, iż wejście w życie przedmiotowej Ustawy nie wpłynie negatywnie na bieżącą realizację obecnych zobowiązań Funduszu Reprywatyzacji, będzie się jednak wiązało z dodatkowym **znaczącym** obciążeniem w latach 2013-2015. Dla porównania kwota wszystkich odszkodowań zrealizowanych z Funduszu Reprywatyzacji z tytułu bezprawnej nacjonalizacji mienia w skali całego kraju wyniosła w latach 2010-2012 średnio **195 mln zł** rocznie.

Należy podkreślić, iż podstawą gospodarki finansowej Funduszu Reprywatyzacji jest roczny plan finansowy, stanowiący załącznik do ustawy budżetowej. Minister Skarbu Państwa w związku z informacją o przygotowywanym przez Senat projekcie nowelizacji ustawy *o komercjalizacji i prywatyzacji*, zarezerwował w planie finansowym Funduszu Reprywatyzacji na 2014 i 2015 rok środki w rocznej kwocie 200 mln zł, na ewentualną realizację roszczeń warszawskich. Zabezpieczenie środków na ten cel w bieżącym roku będzie możliwe w drodze zmiany planu finansowego Funduszu Reprywatyzacji na 2013 rok po uzyskaniu zgody Ministra Finansów oraz Komisji Finansów Publicznych Sejmu RP.

*L. Porazaniem*

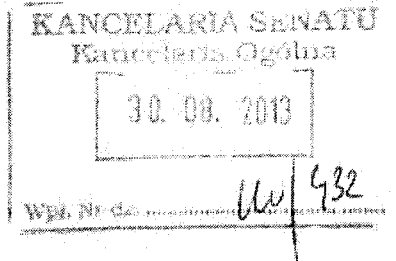
MINISTER SKARBU PAŃSTWA  
z up. PODSEKRETARZ STANU

*Urzula Paślawska*



## POLSKIE TOWARZYSTWO ZIEMIAŃSKIE ZARZĄD GŁÓWNY

Warszawa, 28.08.2013 r.



Senator RP  
Piotr Zientarski  
Przewodniczący Komisji Ustawodawczej  
Ul. Wiejska 6  
00-902 Warszawa

Szanowny Panie Senatorze,

w związku z podjęciem prac nad inicjatywą ustawodawczą przez Komisję Ustawodawczą Senatu RP w zakresie projektu ustawy o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji (druk senacki nr 410\*) Polskie Towarzystwo Ziemiańskie pragnie zauważyć co następujące:

1. Wyrazamy zdziwienie, że nie zostaliśmy poproszeni o wyrażenie opinii w przedmiotowej sprawie. Środowisko ziemiańskie najbardziej ucierpiało w wyniku komunistycznych aktów nacjonalizacyjnych i wszelkie informacje dotyczące Funduszu Reprywatyzacyjnego pozostają w sferze naszych zainteresowań.
2. Uważamy, że zaspokojenie roszczeń z tytułu aktów nacjonalizacyjnych w Polsce powinno zostać uregulowane ustawowo poprzez ustawę reprywatyzacyjną, co uchroniłoby Skarb Państwa przed koniecznością wypłaty odszkodowań z tytułu przegranych procesów. Jak podkreśla Rzecznik Praw Obywatelskich w piśmie skierowanym do premiera Donalda Tuska z dnia 23.10.2012 r. „Stan istniejący obecnie należy uznać za naruszający zasady praworządnego państwa – prawo jest niejasne, niesprawiedliwe i ewidentnie narusza zasady równego traktowania obywateli przez władze publiczne: roszczenia reprywatyzacyjne przyznano jedynie niektórym kategoriom poszkodowanych, i to w różnym zakresie”.
3. Fundusz Reprywatyzacyjny został stworzony w celu zabezpieczenia wypłat osobom poszkodowanym aktami nacjonalizacyjnymi po uchwaleniu ustawy reprywatyzacyjnej. Tym samym finansowanie przegranych procesów SP z tytułu roszczeń reprywatyzacyjnych z Funduszu jest rozwiązaniem połowicznym i nieracjonalnym oraz prowadzi do uszczuplenia jego zasobów. Wg. szacunków MSP (pismo skierowane do PTZ z dnia 11.06.2013 r.) wypłaty odszkodowań z tytułu przegranych procesów przez SP wyniosły dotąd 1,2 mld zł, a w 2013 roku wyniosą

Polskie Towarzystwo Ziemiańskie Zarząd Główny, [www.ziemianie.org.pl](http://www.ziemianie.org.pl)  
ul. Poznańska 38 lok. 2, 00-388 Warszawa, tel./fax (22) 622 08 42  
Rachunek bankowy: Bank Pekao SA 73 1240 6595 1111 0010 4341 3282

POLSKIE TOWARZYSTWO ZIEMIAŃSKIE JEST ORGANIZACJĄ POZYTYWU PUBLICZNEGO, WPISANA DO REJESTRU STOWARZYSZEŃ PRZEZ SĄD REJONOWY DLA M. ST. WARSZAWY W WARSZAWIE, XII WYDZIAŁ GOSPODARCZY KRAJOWEGO REJESTRU SĄDOWEGO, NUMER KRS 000065917

720,2 mln zł. wobec planowanych przychodów w wysokości 520 mln. Lista wniosków kierowanych do Sądów Cywilnych i Administracyjnych stale wzrasta. Fundusz Reprywatyzacyjny ulegał będzie zatem stałemu pomniejszeniu. Obecnie zgromadzone środki w wysokości 5,4 mld zł umożliwiają rozpoczęcie rozłożonych w czasie działań reprywatyzacyjnych, bez marnotrawienia zgromadzonych aktywów.

4. Czy proponowane rozwiązanie oznacza odstępianie od przygotowywanych przez Prezydenta M. St. Warszawy oraz grupę posłów Platformy Obywatelskiej projektów ustawy reprywatyzacyjnej dla osób poszkodowanych tzw. dekretem Bieruta?
5. Oczekujemy niezwłocznego podjęcia inicjatywy legislacyjnej celem kompleksowego uregulowania stosunków własnościowych w Polsce, połączonej z zadośćuczynieniem dla osób poszkodowanych aktami nacjonalizacyjnymi. Uważamy, że inicjatywa taka powinna zostać opracowana przez Senat. Jednocześnie deklarujemy wszelką pomoc w tej sprawie.

Mamy nadzieję, że nasze uwagi zostaną wzięte pod rozwagę przez Senat RP.

Pozostając z wyrazami poważania

Marcin Schirmer

Wiceprezes ZG PTZ

Polskie Towarzystwo Ziemiańskie Zarząd Główny, [www.ziemianie.org.pl](http://www.ziemianie.org.pl)  
ul. Poznańska 3B lok. 2, 00-688 Warszawa, tel./fax (22) 622 08 42  
Rachunek bankowy: Bank Pekao SA 73.1240 6595.1111 0010 4341 3282

POLSKIE TOWARZYSTWO ZIEMIŃSKIE JEST ORGANIZACJĄ POZYTYWU PUBLICZNEGO. WPISANA DO REJESTRU STOWARZYSZEŃ PRZEZ SĄD REJONOWY DLA M. ST. WARSZAWY W WARSZAWIE, XI WYDZIAŁ GOSPODARCZY KRAJOWEGO REJESTRU SĄDOWEGO. NUMER KRS 000055817



RZECZPOSPOLITA POLSKA  
MINISTER FINANSÓW

Warszawa, dnia 30 sierpnia 2013 r.

GN4/0310/32.1/CZD/78927/2013

Pan  
Piotr Zientarski  
Przewodniczący Komisji  
Ustawodawczej  
Senat Rzeczypospolitej Polskiej

*Szanowny Panie Przewodniczący,*

W nawiązaniu do pisma Pana Przewodniczącego z dnia 6 sierpnia 2013 r. (znak: BPS/KU-034/410/2./13), w którym na podstawie art. 60 ust. 3 pkt 1 i ust. 5 Regulaminu Senatu wystąpił Pan Przewodniczący o sporządzenie opinii w przedmiocie rozwiązań zaproponowanych w projekcie ustawy z o zmianie ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. z 2013 r., poz. 216) oraz o dokonanie oceny skutków finansowych wejścia w życie nowelizacji ww. ustawy, Minister Finansów, zgodnie z właściwością, uprzejmie przedstawia następującą opinię.

1. Wydaje się, że projekt wymaga uszczegółowienia następujących kwestii. W projekcie nie zostało sprecyzowane, czy projektowana regulacja miałaby na celu pokrycie kosztów odszkodowań już wypłaconych, a jeśli tak to w jakich latach, czy tylko kwot odszkodowań, które będą zasądzone w latach 2013 – 2015. Nie określono również formy, treści i terminu w jakim Prezydent m.st. Warszawy miałby złożyć wniosek o przekazanie odpowiednich kwot z przedmiotowego Funduszu. Nie określono również sposobu, terminu jak i częstotliwości przekazywania środków z Funduszu Reprywatyzacji na realizację wskazanego w projekcie celu. Nie wskazano również trybu rozliczenia środków Funduszu, które przekazywane byłyby na finansowanie odszkodowań. Rozważenia wymaga również opracowanie rozwiązań szczególnych odnośnie zasad dokonywania wpłat w roku 2013. Powyższe kwestie mogłyby zostać uregulowane w przedmiotowym projekcie lub w rozporządzeniu wydanym w oparciu o delegację zawartą w ustawie, ponieważ rozporządzenie Ministra Skarbu Państwa z dnia 29 czerwca 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu prowadzenia gospodarki finansowej Funduszu Reprywatyzacji (Dz. U. z 2010 r. Nr 118, poz. 799) nie reguluje w odniesieniu do projektowanej regulacji ww. kwestii.
2. Zaznacza się, że każdy projekt aktu normatywnego powinien zawierać uzasadnienie, które wyjaśnia m.in. potrzebę i cel wydania ustawy, przedstawia przewidywane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne, wskazuje źródła finansowania, jak również oświadczenie o zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej. W związku z powyższym zwraca się uwagę, że uzasadnienie projektu powinno zostać uzupełnione o elementy wskazane w z art. 77 ust. 2 Uchwały Senatu Rzeczypospolitej Polskiej – Regulamin Senatu z dnia 23 listopada 1990 r. (t.j. z dnia 13 maja

2010 r. M.P. Nr 39, poz. 542 ze zm.). Zgodnie z tym przepisem do projektu ustawy dołącza się uzasadnienie, które powinno zawierać:

- wyjaśnienie celu ustawy,
- przedstawienie rzeczywistego stanu w dziedzinie, która ma zostać uregulowana,
- wykazanie różnic pomiędzy dotychczasowym a przewidywanym stanem prawnym,
- przedstawienie oczekiwanych skutków społecznych, gospodarczych, finansowych i prawnych,
- przedstawienie założeń podstawowych aktów wykonawczych do ustawy,
- oświadczenie o zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej albo oświadczenie, że przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Ponadto w opinii Ministra Finansów, uzasadnienie powinno zawierać również odwołanie do art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r., Nr 80 poz. 526 ze zm.), zgodnie z którym dochodami jednostek samorządu terytorialnego mogą być środki z funduszy celowych, pozyskiwane na podstawie odrębnych przepisów. Należy bowiem podkreślić, iż przepis ten stanowiłby podstawę prawną do wydatkowania odpowiednich kwot z Funduszu Reprywatyzacji, w oparciu o projektowany przepis.

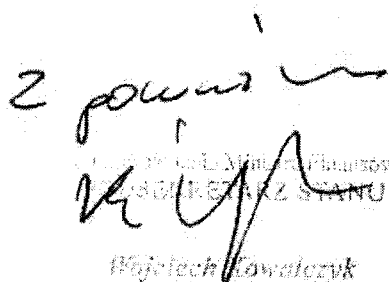
Ponadto, wątpliwości budzi zawarte w uzasadnieniu zdanie, że Fundusz Reprywatyzacji jest „narzędziem, którego rolą jest finansowanie roszczeń wynikających z aktów nacjonalizacyjnych”. Środki na rachunku Funduszu Reprywatyzacji przeznaczone są na cele związane z zaspokajaniem roszczeń byłych właścicieli mienia przejętego przez Skarb Państwa (art. 56 ust 1 pkt 1 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji) poprzez: wypłatę odszkodowań wynikających z prawomocnych wyroków i ugód sądowych oraz ostatecznych decyzji administracyjnych, wydanych w związku z nacjonalizacją mienia; wypłatę odszkodowań przyznanych na podstawie art. 10 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (Dz. U. Nr 34, poz. 149, z późn. zm.); pokrycie kosztów postępowania sądowego i egzekucyjnego, w tym wynagrodzeń biegłych sądowych za sporządzanie ekspertyz, których koszty w wyroku ponosi pozwany – Skarb Państwa; pokrycie kosztów zastępstwa procesowego w sprawach prowadzonych poza granicami kraju; pokrycie kosztów wynagrodzeń wypłacanych na podstawie umów cywilnoprawnych w zakresie specjalistycznych opinii i analiz, w ramach realizacji celów, o których mowa powyżej. W związku z powyższym należałoby w uzasadnieniu zaznaczyć, że przekazywanie w ramach przedmiotowego projektu, na rzecz m.st. Warszawy wskazanej kwoty miałoby charakter wyjątkowy i incydentalny.

Ponadto, w uzasadnieniu należałoby poruszyć kwestie wpływu proponowanych rozwiązań na poziom realizacji celów, które są już finansowane z Funduszu Reprywatyzacji. W tej kwestii właściwy do zajęcia stanowiska jest Minister Skarbu Państwa.

3. Odnosząc się do kwestii oceny skutków finansowych wejścia w życie projektu ustawy, należy stwierdzić, że projektowane w latach 2013 – 2015 przekazanie z Funduszu Reprywatyzacji kwoty do 600 mln zł spowodowałoby zwiększenie o tę

sumę dochodów jednostki samorządu terytorialnego – m.st. Warszawy. Jednocześnie, wprowadzenie obowiązku przekazywania środków z Funduszu Reprywatyzacji na rzecz m.st. Warszawy w okresie 2013 – 2015 spowoduje de facto przeniesienie odpowiedzialności za realizację w tym okresie zobowiązań za przejęte „grunty warszawskie” z m.st. Warszawy na Skarb Państwa, co spowoduje negatywne skutki dla Skarbu Państwa. W chwili obecnej wolne środki Funduszu Reprywatyzacji przekazywane są w zarządzanie Ministrowi Finansów, który wykorzystuje je na zaspokajanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa, co przyczynia się do zmniejszania długu publicznego. Projekt oddziałuje również na Fundusz Reprywatyzacji poprzez zmniejszenie w latach 2013 – 2015 jego środków finansowych maksymalnie do kwoty 600 mln zł.

4. Uzasadnienie projektu ustawy w akapicie drugim powinno zostać uzupełnione o nazwę przywołanej ustawy. Ponadto projekt wymaga korekty legislacyjnej i redakcyjnej (odnośnik 1, interpunkcja), którą należy dokonać po ustaleniu treści merytorycznej.

Z poważaniem  
  
Minister Finansów  
RZĄD REPUBLIKI POLSKIEJ  
Wojciech Kowalczyk



**Komitet Obrony Lokatorów**  
Ul. Targowa 22/27a  
03-731 Warszawa  
obronalokatorow@gmail.com

KANCELARIA SENATU	
KANCELARIA OGOLNA	
wpl.	04.09.2013
Zal.	KV/438

**KOL/032/W/2013**

Warszawa dnia 01.09.2013r.

**Senator RP**  
**Piotr Zientarski**  
**Przewodniczący Komisji Ustawodawczej**  
**ul. Wiejska 6, 00-902 Warszawa**

Szanowny Panie Senatorze,

W nawiązaniu do rozpoczętej przez Senat pracy nad projektem *ustawy o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji (druk senacki nr 410)*, Strona Społeczna, reprezentująca środowisko warszawskich organizacji lokatorskich, pragnie zwrócić uwagę na nieporuszane dotychczas aspekty sprawy.

W myśl proponowanych zapisów ze środków Państwowego Funduszu Reprywatyzacyjnego w latach 2013-2015 przeznaczona zostanie corocznie kwota do 200 000 000 złotych na finansowanie wypłaty odszkodowań z tytułu wywłaszczeń na podstawie *dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy*. Proponowana nowela to zaledwie dwa paragrafy, które mają zadecydować o przeznaczeniu 600 000 000 zł z budżetu państwa. Działanie Senatorów, z oczywistych względów popierane przez władze Warszawy, doskonale obrazuje, z jak olbrzymią niefrasobliwością podchodzi się do zagadnień tzw. Dekretu Bieruta.

Jako Strona Społeczna czujemy obowiązek, by zwrócić uwagę na zagadnienia związane z Dekretem Bieruta, które rzadko bywają tematem publicznej debaty. Przede wszystkim tzw. koszty reprywatyzacji, to nie tylko koszt roszczeń z tytułu utraconych przez prywatnych właścicieli nieruchomości. Spadkobiercy prawni dawnych właścicieli – częstokroć wyspecjalizowane firmy zajmujące się skupem roszczeń – są najgłośniejszą i jak dotychczas najbardziej skuteczną grupą domagającą się sprawiedliwości dziejowej. Jednak do zadośćuczynienia prawo będą mieć również lokatorzy komunalni, a także wierzyciele, którzy kredytowali przedwojenne nieruchomości. O problemie roszczeń wierzycieli dyskutowano już w chwili wprowadzania Dekretu, czego zapis znajdujemy m.in. w *Protokole z 39 odprawy Naczelników Wydziału Biura Odbudowy Stolicy odbytej w dn. 19 marca 1946 r.*:

Komitet Obrony Lokatorów zarejestrowany jest w Urzędzie m. st. Warszawy w Biurze Administracji i Spraw Obywatelskich, wpisany dnia 26 maja 2009 r. do ewidencji stowarzyszeń zwykłych pod nr. 865





**Komitet Obrony Lokatorów**  
Ul. Targowa 22/27a  
03-731 Warszawa  
obronalokatorow@gmail.com

*„W całym szeregu wypowiedzi (zarówno prokuratora Biernackiego, jak adw. Daszkowicza) stwierdzono, że z prawa absolutnego wywłaszczenia na rzecz miasta należałoby korzystać z pewną ostrożnością i tylko w wypadkach, jeśli z planów zabudowy wynika konieczność przejęcia przez miasto terenów na własność. Z chwilą bowiem wprowadzenia miasta w prawo własności spadają na miasto wszelkie obciążenia, wszystkie hipoteki, co w momencie wielkiego wysiłku miasta w kierunku odbudowy nakłada na miasto wielkie ciężary (obciążenia BGK - listami zastawnymi, następnie obciążenia Tow. Kredyt. jeszcze bardziej ważne od obciążeń BGK ze względu na naszą opinię zagraniczną, bowiem listy Tow. Kredyt. były notowane zagranicą nawet w czasie naszych zaborów)”.*

Mówiąc o kosztach reprivatyzacji, nie można również przemilczeć zubożenia stolicy w związku z utraconym majątkiem komunalnym, czy też problematyki rozliczenia kosztów odbudowy Warszawy ze zniszczeń wojennych (często ze szkodą dla innych miast Polski) – zarówno tych związanych z pracą społeczną, jak i powszechną, wieloletnią zbiórką funduszy.

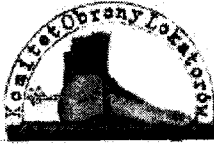
Bezrefleksyjne zaspokajanie żądań jednej grupy poszkodowanej w wyniku Dekretu Bieruta, jest w rzeczywistości niebezpiecznym otwarciem drogi do walki o zadośćuczynienie dla innych podmiotów. Może to spowodować swoistą spiralę roszczeń, która przez następne dziesięciolecia obniżać będzie jakość życia całego społeczeństwa. W tym miejscu dodać należy, że problematyczna konstrukcja własności czasowej gruntu może spowodować wznowienie roszczeń wobec właścicieli wykupionych mieszkań, czy też wobec spółdzielni mieszkaniowych po upływie umowy użytkowania wieczystego.

Proponowany projekt ustawy w żaden sposób nie rozwiązuje powyżej zarysowanych problemów, wprowadza jedynie tymczasowe i szczątkowe rozwiązania. Ustawa o tak olbrzymim znaczeniu dla Stolicy, a ze względów finansowych – dla całej Polski musi nie tylko zostać poddana szerokim konsultacjom społecznym, ale też powinna być tematem głębokiego namysłu specjalistów m.in. z zakresu historii, prawa i etyki. Staje się rzeczą niedopuszczalną, że kolejne grupy „wyłamują się” ze społeczeństwa, żeby zaspokoić własne partykularne interesy kosztem państwa.

Dlatego, nie kwestionując niczyjego prawa do rekompensaty, wzywamy do rzetelnej i całościowej analizy problemu, która doprowadzi do stworzenia rozwiązania będącego najlepszym kompromisem między interesem prywatnym i państwowym.

Na koniec, zwracamy uwagę, że w przeprowadzonej w 2011 r. przez Biuro Analiz Sejmowych analizie (ISSN 1899-1114, nr 7 (51), 8 kwietnia 2011) pt. „Przychody z prywatyzacji i ich rozdysponowanie w budżecie państwa” wykazano, że rozdysponowanie środków z prywatyzacji przekracza obecnie poziom planowanych przychodów, w związku z czym „koniecznym stało się (...) coroczne wykazywanie w budżecie państwa pozycji «ujemnego salda przychodów z prywatyzacji», czyli nierównowagi wymagającej pokrycia poprzez dodatkowe zaciągnięcie długu Skarbu Państwa”. W związku z czym prosimy o informację, czy pokrycie jakichkolwiek dodatkowych kosztów ze środków powiązanych z funduszami z prywatyzacji, jest faktycznie realne.

Komitet Obrony Lokatorów zarejestrowany jest w Urzędzie m. st. Warszawy w Biurze Administracji i Spraw Obywatelskich, wpisany dnia 26 maja 2009 r. do ewidencji stowarzyszeń zwykłych pod nr. 865



**Komitet Obrony Lokatorów**  
Ul. Targowa 22/27a  
03-731 Warszawa  
obronalokatorow@gmail.com

Z poważaniem:

Stowarzyszenia Lokatorskie reprezentujące  
Stronę Społeczną m st. Warszawa

Hanna Mrozowska  
Grupa Lokatorska Hoża 7

Robert Andrzejewski  
Stowarzyszenie Mieszkańców  
Kamienicy Hoża 27a

Janusz Baranek  
Warszawskie Stowarzyszenie Lokatorów

Marek Jasiński  
Komitet Obrony Lokatorów

Komitet Obrony Lokatorów  
Ul. Targowa 22/27a  
03-731 Warszawa  
obronalokatorow@gmail.com  
Wpis do ewid. stow. nr. 865

Komitet Obrony Lokatorów zarejestrowany jest w Urzędzie m. st. Warszawy w Biurze Administracji i Spraw Obywatelskich, wpisany dnia 26 maja 2009 r. do ewidencji stowarzyszeń zwykłych pod nr. 865

KM 446/13



PREZES  
NACZELNEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO

BO-60-23/13

Warszawa, dnia 7 września 2013 r.

Pan

**Piotr ZIENTARSKI**

Przewodniczący Komisji Ustawodawczej

Senat RP

*W imieniu Pana Senatora,*

W nawiązaniu do pisma z dnia 6 sierpnia 2013 r., nr BPS/KU-034/410/5/13, zawierającego prośbę o sporządzenie opinii w przedmiocie rozwiązań proponowanych w projekcie ustawy o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji (druk senacki nr 410) informuję, że nie zgłaszam uwag do tego projektu, gdyż nie dotyczy on funkcjonowania sądów administracyjnych.

*z gwarancją*

PREZES  
Naczelnego Sądu Administracyjnego

*Roman Hauser*



## Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy

plac Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa, tel. (022) 443 10 00, 443 10 01, faks (022) 443 10 02  
www.um.warszawa.pl

C-P-IV-B. 03321. 2013. KAJ

Warszawa, dnia 11 września 2013 r.

**Pan Piotr Zientarski**  
**Przewodniczący Komisji Ustawodawczej**  
**Senatu Rzeczypospolitej Polskiej**

W nawiązaniu do pisma Pana Przewodniczącego z dnia 6 sierpnia 2013 r., znak: BPS/KU-034/410/3./13, zawierającego prośbę o opinię w przedmiocie rozwiązań zaproponowanych w projekcie ustawy o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji (druk senacki nr 410) oraz oceny skutków finansowych wejścia tej ustawy w życie, pragnę przedstawić co następuje.

Przedstawiony projekt ustawy jest niezwykle oczekiwany i potrzebny dla Miasta Stołecznego Warszawy i jego mieszkańców, a także następców prawnych dawnych właścicieli gruntów warszawskich. Uchwalona ustawa pozwoli bowiem na zaspokojenie części (już wymagalnej) roszczeń odszkodowawczych dawnych właścicieli gruntów warszawskich i ich następców prawnych.

Należy zaznaczyć, że w 1990 r. samorząd warszawski został wyposażony w grunty obciążone ówczesnie roszczeniami dawnych właścicieli hipotecznych i ich następców prawnych dotyczącymi zwrotu gruntów bądź wypłaty odszkodowań w trybie dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy (Dz. U. Nr 50, poz. 279) oraz w trybie art. 89 i 90 ustawy z dnia 29 kwietnia 1985 r. o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości (Dz. U. Nr 22, poz. 99), które to przepisy zostały zastąpione przez art. 214 i 215 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651) bez zabezpieczenia ustawowego źródła finansowania specyficznych zadań dla jednostki samorządu terytorialnego.

Warszawa wydatkowała z tego tytułu w latach 2011-2012 średnio po 207 mln rocznie. Dla porównania wszystkie odszkodowania w skali całego kraju zrealizowane z Funduszu Reprywatyzacji wyniosły w latach 2010-2012 średnio 195 mln rocznie.

Jednocześnie w myśl przepisów art. 29 i 30 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 203, poz. 1966 z późn. zm.), począwszy od 2004 r. Warszawa jest zobowiązana do dokonywania wpłat do budżetu państwa z przeznaczeniem na część równoważącą subwencji ogólnej dla gmin i powiatów. Wydatki Warszawy z tego tytułu w latach 2011-2012 wyniosły średniorocznie 872,5 mln zł – co stanowiło 8,4% dochodów bieżących Miasta (7,5% dochodów ogółem). Ponadto utrzymujące się od IV kwartału 2008 r. pogorszenie koniunktury w gospodarce, w połączeniu ze zmianami systemowymi w systemie podatkowym (m.in. obniżenie skali podatkowej w PIT), skutkuje załamaniem się podstawowych źródeł dochodów Warszawy, w szczególności wpływów z udziału w podatkach dochodowych od osób fizycznych PIT i osób prawnych CIT oraz z podatku od czynności cywilnoprawnych PCC. Dochody z PIT zrealizowane w 2012 roku sięgnęły poziomu 2008 roku, czyli poziomu sprzed czterech lat, wykazując w latach 2009-2011 nominalny spadek poniżej wielkości z 2008 roku. Wpływy z CIT w 2012 roku uległy obniżeniu o 34% w porównaniu z 2008 rokiem, natomiast dochody z PCC zrealizowane w 2012 roku były aż o 70% niższe w stosunku do rekordowego 2007 roku. Także realizacja dochodów w roku bieżącym nie wykazuje symptomów poprawy. W okresie ośmiu miesięcy br. dochody z PIT, CIT i PCC były niższe od planowanych odpowiednio o 4,2%, 39,1% i 8,2%.

W roku 2013 sądy administracyjne orzekły bezczynność Prezydenta m.st. Warszawy w sprawach odszkodowań szacowanych na kwotę 644 mln zł. Wobec rygorów ustawowych wynikających z ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r., Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) określonych w art. 242 – zasada zrównoważonego budżetu bieżącego oraz art. 243 – nowe zasady ustalania limitu obciążeń budżetowych związanych z obsługą długu m.st. Warszawy, nie jest w stanie zabezpieczyć w budżecie środków na wypłatę powyższych odszkodowań. Łącznie w latach 2009-2012 Miasto wypłaciło odszkodowania na sumę blisko 500 mln zł.

Odnosząc się do szczegółowych rozwiązań projektowanej nowelizacji pozwalam sobie podnieść, co następuje:

- 1) środki, o których mowa w ust. 4c, przeznaczone będą wyłącznie na wypłatę odszkodowań ustalonych decyzjami administracyjnymi Prezydenta m.st. Warszawy wydanymi na podstawie art. 215 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r., Nr 102, poz. 651 z późn. zm.),

- 2) w ust. 4c ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji, proponuję skreślenie słowa „do” przed kwotą „200.000.000 złotych”, co pozwoli na precyzyjne określenie kwoty na finansowanie wypłat odszkodowań i na uniknięcie w przyszłości wszelkich wątpliwości interpretacyjnych w tym względzie,
- 3) zdaniem Prezydenta m.st. Warszawy w projektowanej ustawie należy również określić zasady przekazywania środków, o których mowa w ust. 4c; w ocenie Prezydenta m.st. Warszawy optymalnym trybem byłoby postępowanie według następujących zasad:
  - 1) powyższe środki przekazywane byłyby w dwóch transzach w ciągu roku tj. do końca marca i września każdego roku,
  - 2) powyższe środki przekazywane byłyby na rachunek Miasta Stołecznego Warszawy zgodnie z wnioskiem Prezydenta m.st. Warszawa,
  - 3) rozliczenie przekazanych środków następowałoby na podstawie sprawozdania Prezydenta m.st. Warszawy do końca maja roku następnego,
- 4) finalnie, Prezydent m.st. Warszawy proponuje aby, w przypadku wydłużenia się procesu legislacyjnego i zaistnienia możliwości wejścia w życie projektowanej nowelizacji po dniu 31 października 2013 roku, zmienić okres finansowania wskazany w projektowanym ust. 4c z dotychczasowych lat 2013-2015 na lata 2014-2016, gdyż w takim wypadku pierwsze środki finansowe mogłyby zostać przekazane Prezydentowi m.st. Warszawy najwcześniej na początku 2014 roku, co czyniłoby niemożliwym wypłatę jakichkolwiek odszkodowań w roku 2013.

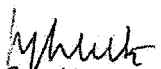
Ponadto proponuję uzupełnienie uzasadnienia przedstawionego projektu ustawy o następujące elementy:

- 1) Potrzeba zmiany ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji umożliwi zaspokojenie roszczeń dawnych właścicieli hipotecznych i ich następców prawnych dotyczącymi zwrotu gruntów bądź wypłaty odszkodowań w trybie dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy (Dz. U. Nr 50, poz. 279) bezpośrednio z Funduszu Reprywatyzacji. Fundusz Reprywatyzacji dysponuje środkami finansowymi w wysokości ponad 4 mld zł, z czego w latach 2010-2012 na wszystkie odszkodowania w skali całego kraju wydatkował średnio 195 mln rocznie.
- 2) W myśl art. 8 ust 3 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 z późn. zm.) dochodami jednostek samorządu terytorialnego mogą być środki z funduszy celowych, pozyskiwane na podstawie odrębnych przepisów. Jest to podstawa prawna do wydatkowania kwot z

Funduszu Reprywatyzacji, natomiast dla m.st. Warszawy do ujęcia kwot z Funduszu w dochodach budżetowych.

- 3) Proponowana zmiana ustawy wskazuje źródło dochodów finansujące specyficzne zadania Warszawy tym samym zaspokoi choć w części oczekiwania społeczne związane z roszczeniami dawnych właścicieli hipotecznych i ich następców prawnych dotyczącymi zwrotu gruntów bądź wypłaty odszkodowań w trybie dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy.
- 4) Projektowana nowelizacja nie dotyczy materii regulowanej prawem Unii Europejskiej.

PREZYDENT  
MIASTA STOŁECZNEGO WARSZAWY

  
Hanna Gronkiewicz-Waltz